

— Seviyor, sevmiyor..
seviyor, sevmiyor!..

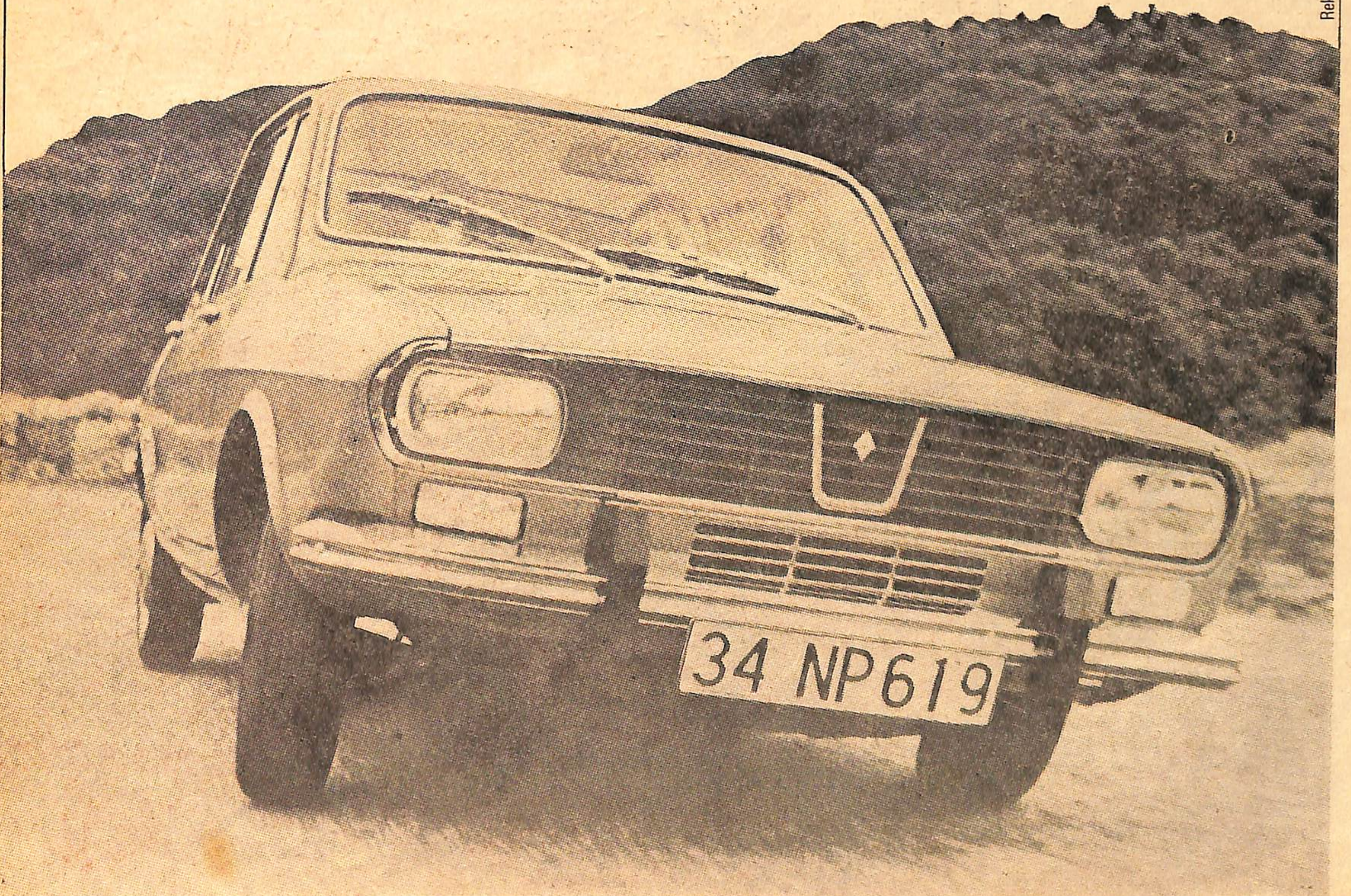
niçin önden çekiş?

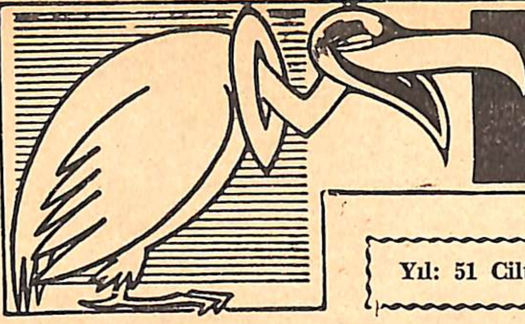
Virajlar hiç bir zaman zor, yokuşlar hiç bir zaman dik değildir, önden çekişli Renault ile...
Çekiş gücü çok üstün, tırmanma kabiliyeti eşsizdir. Virajlarda savrulmaz.
Yan rüzgarlardan etkilenmez, yolu iyi tutar...
Sürat anında kaygan ve yumuşak zeminlerde "burnu gezmez." Patinaj yapmaz..
Önden çekişli Renault güvenliğiniz içindir.

RENAULT
"ismini vermekle övünüyor„

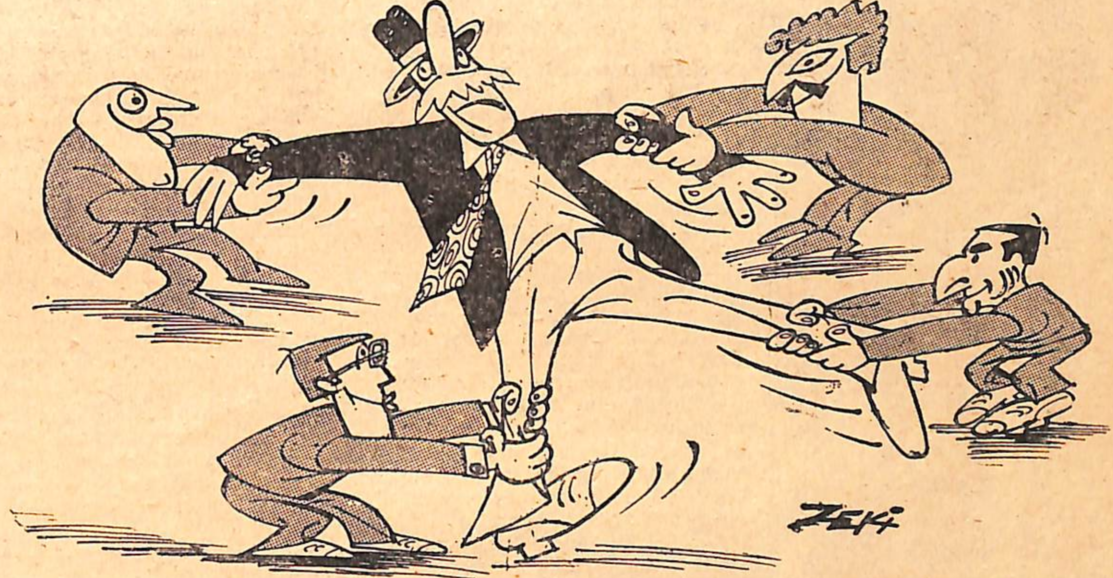
Rektaş

Akbaba

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 20 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 2 Mayıs 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

— Liderler arasında oy çekişmesi şimdiden başladı. —

Dönerken

ÜNLÜ sözdür:

— Dönemeçlerde arabanın savruluşu herkesin ne kadar sıkı durduğunu belli eder; sağlam basan kalır, tutunamayan yuvarlanıp gider.

Toplumumuz uzun yıllardan beri sağa sola sayısız yalpa vurdu. Her dönüşte, kişiler gibi düşüncelerin de hangilerinin gerçekler üstünde sıkıca durduğu, hangilerinin tutunamadığı anlaşıldı.

Şimdi yeni bir dönemece girmiş bulunuyoruz. Gerçekleri ve onlar üstüne düşüncelerimizi kısaca gözden geçirmenin tam vaktidir.

Nedir bu seferki dönemeç?

Ağızdan ağıza dolaşan deyimle:

— Olağana dönüş!

Ortalıkta bir sevinç, bir sevinç... «Bunalımlar atlatıldı, normale dönüyoruz» diye birbirinin sırtını sıvazlayan sıvazlayana.

Kimsenin neşesini kaçırmak istemeyiz. Ama gerçekçilik adına bir kere daha şu soruya cevap aranması gereğini hatırlatmak zorundayız:

— Olağan ya da normal ne demektir?

Eğer bu sözcükleri «işin doğrusu, iyisi, olması gereken biçimi» anlamında kullanıyorsak öyle bir sağlıklı duruma dönüş elbette sevindiricidir. Ama olağan yahut normal sözcüklerini sırf «alışılmış, yaygın, eski hamam eski tas durum» diye anlıyorsak, o koşullara dönüşün hiçbir şeyi temelden çözümlemeyeceği ni de iyice bilmemiz gerekir.

Kentlerimizin sokakları genellikle yamrı yumru, çukurlu ve kirlidir; ikide birde çeşitli boru onarımları için kazıldıkça çamur ya da tozdan çoğu yerleri geçilmez duruma gelir. Ortalığın yine öyle altüst olduğu bir sırada şöyle bir söz duyduğunuzu düşünün:

— Şu sokağı normal duruma getirelim!

Bundan sokağın kazı öncesindeki yamrı yumru, çukurlu ve kirli durumuna döndürülmesi isteğini mi anlarsınız, altındaki bütün boruların gerçekten düzeltilip üstünün de sağlamca betonlanmasıyla bir daha kazı gerektirmeyecek duruma getirilmesi önerisini mi?

Niyetiniz birincisiyle yetinmek ise siz normalden söz ederken işin doğrusunu istemekte değil, anormalliğe alışkanlığımızı dile getirmektesiniz demektir.

Şimdi toplumumuzun normale dönmekte olduğu söylenirken bu deyim hangi anlamda kullanılıyor acaba? Dikkatimizi çeken bir başka nokta da «Bunalım atlatıldı» denilirken şu soru üstünde pek durulmaması:

— Bunalım neden çıkmıştı ve o zamandan bu yana ne değişti ki şimdi olağana dönülünce bunalımsız yaşayacağımıza inanabiliyoruz?

«Efendim, ortalık karışmıştı, sivil iktidar memleketi yönetemez durumdaydı, o yüzden müdahale gerekince...» diye başlayan sözler cevap değildir. Çünkü içlerinden yeni sorular çıkıyor:

— Ortalık niçin karışmıştı? Sivil iktidar niçin ülkeyi yönetemez durumdaydı? Aynı şeyin şimdi bir daha olmayacağı nereden belli?

Bu sorulara cevap veren değil, arayan bile yok görünürde.

İkide birde yönetim bunalımlarına düşmeden yaşayan toplumlar, halkın —bilinçli ya da bilinçsiz— dileklerini ve sosyal adalet özlemini yeterli derecede karşılayabilmiş olanlardır. Bizim toplumumuzda görünen temel dert ise o yönde ilerlemekte çok gecikmiş bulunmamızdır.

Halk çıkarlarının gerçekten korunup sosyal adaletin gerçekleştirilmesi dâvası yeterli başarılara ulaştırılamadıkça, toplumda biriken huzursuzluğu kendi aklının yattığı yönde çözümlemeye çalışanlar her zaman yeni bunalımlara yol açabileceklerdir.

Bugünkü durumumuzda o türlü başarılar kazanılabileceği umudunu yaratacak ne yahut kim var?

Şimdiye kadar halkı yanına alabilen kişiler halkı gerçekten korumuyor, halkı gerçekten korumak isteyenler de onu yanına alamıyorlardı.

Kurtulduk mu bu çıkmazdan? Kurtulmadıysak, kurtulmakta mıyız?

Hâlâ halk desteğine en geniş çapta sahip görünen politik kuruluşumuz AP'dir. Halkçılığı en tutarlı ve içten bir benimsemeyle yürüten ise CHP'dir kuşkusuz.

AP. halk desteğini halk yararına kullanma çizgisine biraz yaklaştı mı? Son yılların olaylarından gerekli dersi alabildi mi?

Bunun cevabını yeni hükûmetin önümüzdeki aylarda izleyeceği rotadan öğreneceğiz.

CHP. halk desteğini kazanma yolunda ne kadar ilerledi gerçekte?

O bilmece de Ekimde çözülecek.

Eğer cevapların birinden biri olumlu değilse «olağana dönüş» sevincimizin kursaklarda kalması kaçınılmazdır.

O zaman ne olur?

Ne olacak, «Sonuca selâm, bunalıma devam» denilir. Ve toplumumuz bunu okur, döner döner yine okur.

Tâ, dönemeçlerin alfabesini öğreninceye kadar...

AKBABA

— Afla ilgili çalışmalar ilerliyor. —

Akbaba

Gelecek hafta:

İLÂVELİ 24 Sayfa

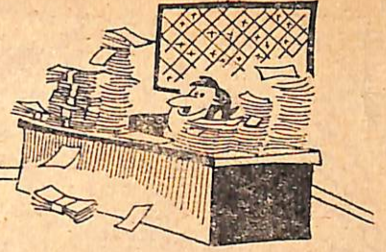
★

Gelecek Sayımızı Bekleyiniz.

Sen Öldürmezsen Ben Öldürürüm!

MUZAFFER İZGÜ

Bizde BABA filmi!

BİZİM dayı geçenlerde geldi... Ne zamandır kendisinden hiç bir haber alamıyorduk, hani bizim valide de bayağı meraklanmaya başlamıştı. Duruyor, duruyor:

— Acaba dayınız nerelerde? diyordu.

Baktım, maşallah dayımızın kılık kıyafeti yerinde. Üstelik bu yaştan sonra saçlarını da bir güzel uzatmış, bol paça pantalonuyla, şimdiki zamanın gençleri gibi...

— Hayrola dayı, nerelerdeydin? diye sordum.

— Hiç evlât, dedi, artist ajanı oldum.

— Anlamadım?...

— Memleketin sanat yönüne katkım bulunması için çalışıyorum. İlk iş olarak da Türk filmciliğini ele aldım...

— Film falan mı çeviriyorsun?

— Yok canım, ben sadece yıldız avcılığına çıktım. Bir büro tuttum üç aylığına, bir de posta kutusu... Ondan sonra verdim gazetelere ilânları: «Yeni çevrilecek olan (Sen Öldürmeden Ben Öldürürüm) filmi için yetenekli genç erkekler ve genç kızlar aranmaktadır. Artist olmak isteyenlerin, portreden ve profilden çekilmiş, iki adet resimleriyle, hal tercümelerini bildirir bilgiyi, aşağıda yazılı posta kutusu numarasına göndermeleri.»

Ben gazetede bu ilânı verdikten sonra, öyle mektuplar geldi ki yurdun dört bir köşesinden, her defasında da posta kutusunu açmaya gittiğimde bir çanta dolusu mektupla geliyordum büroya... Oturdum, ondan sonra mektupları geliş tarihlerine göre sıraya koydum. Başladım mektuplara basılı bir mektupla cevap vermeye:

«İlk elemeyi kazandınız, çok acele kaydınızın yapılabilmesi için aşağıdaki adresimize yirmi lira göndermesi» diyerek, postaladım yurdun dört yanına mektupları... Hele söyle bıyıklı olanlara, göbekli olanlara yağ üstüne yağ çektim:

«Size, filmdeki azılı gangster rolünü vermek istiyoruz. Çok acele boy fotoğrafınızı da gönderiniz.»

«Göbeğinize uygun olarak, size kirli adam rolünü vermek istiyoruz, çok acele göbek ölçünüzün bildirilmesi» falan filân diye...

Postacı yazıhaneye her gelişinde, yüzer, ikiyüzer havale kâğıdıyla gelmeye başladı. Allah bin bin bereket versin, en kesat günlerde bile postacı beşyüz, altıyüz tane havale kâğıdıyla geliyordu...

Bir ay sonra havale kâğıtlarının arkası kesilmeye başlayınca, bu kez tüm artist adaylarına, yine basılı mektuplardan yolladım:

«Kaydınız yapıldı, şimdiden tebrik ederiz. Fakat, şu anda size büyük fedakârlıklar düşmektedir. Kendi kendinizi yetiştirebilmeniz bakımından, mektubumuzla birlikte ödemeli bir de kitap alacaksınız. Bu kitap size, diksiyonu, yürümeyi, mimiği, oturup kalkmayı öğretecektir. Kitabımızı postadan mutlaka çekiniz ve çalışmalara başlayınız. Çalışmalarınız bittikten sonra, bize bildiriniz.»

Daha önceden söyle elli sayfalık bir broşür hazırladım. Ve bunları, tüm artist adaylarına otuzar liradan olmak üzere ödemeli olarak postaladım... Başladı yine bizim postacı havale kâğıtlarını taşımaya. Öyle gün oluyor, Allah bin bin bereket versin, günlüğüm üçbin, dört bin liraya geliyor...

Yine, bir ay sonra havale kâğıtlarının ardı kesilmeye başlayınca, ilk mektuplar da gelmeye başladı:

«Kitabın içindekileri iyice öğrendim, şimdi ne yapayım?»

Hemen oturdum, gördüğüm bir yabancı filmin senaryosunu yazıverdim. Sonra tuttum, bundan teksirle binlerce çıkardım... Ve birer mektup yine bizim artist adaylarına:

«Her şey hazırlandı, şimdi sıra rol seçimine geldi. Mektupla beraber gönderdiğimiz senaryoyu okuyunuz. Kahramanlardan hangisinin rolünü almak isterseniz, bize onbeş gün içinde bildiriniz. Not: Senaryoyu postadan çekmek için lütfen yirmibeş lira ödeyiniz. Rolünüzü de şimdiden ezberleyiniz.»

Postacı başladı bu kez yirmibeşlik havale kâğıtlarını taşımaya...

İşte böyle Allah bin bin bereket versin, hani zengin olmadık ama, dünyanın yolunu bulduk... Dün de yazıhaneyi kapattım, posta kutusunun anahtarını da postaneye teslim ettim...

— Pekiyi, dedim film?

— Ne filmi?

— Hani çevireceğiniz film?

— Çeviriyorlar ya.

— Nasıl?

— Canım, dedi dayım, rollerini ezberliyorlar ya... Hele bir ezberlesinler bakalım...

Yemekten sonra bana başka bir fikrini açtı:

— Biliyor musun yeğen, dedi, biraz da Türk edebiyatına katkıda bulunmak istiyorum şimdi... Bilhassa şiire... Yalnız şu ara ben iyice yoruldum, istiyorum ki bunu beraber yapalım, senin de katkın bulunsun bu işe... Şiirimizi elinden tutan yok!...

— Şey, dedim dayıma, benim de işlerim bu sıra öyle çok ki...

— Yeğen bu iş öyle fazla zamanını almayacak ki... Bu kez büro tutmaya bile gerek yok, sadece bir posta kutusu tutacağız yeter.

— N'olacak?

— N'olacağı var mı, memleketin köşesinde kıyısında kalmış, kendini bir türlü tanıtma olanağı bulamamış binlerce şairi bulup ortaya çıkaracağız... Bak nasıl yapacağız?...

— Para dayı?

Güldü dayım:

— Para mı, hiç paraya gerek yok, dedi... Önce gazetelere ilân vereceğiz:

«Genç şairler sizlere sesleniyoruz. Bir şiir antolojisi hazırlamak üzereyiz. Bu antolojide sizin de şiirinizin bulunmasını istiyorsanız, acele olarak aşağıda yazılı posta kutusu adresine bir şiirinizi ve resminizi gönderiniz... Yalnız resmin klişe parası alınacaktır sizden. Şiirinizle beraber, klişe parası olmak üzere on lira yollayınız...»

— Olmaz dayı, dedim, klişe kitap, on liradan bir kuruş kalmaz elimizde.

Güldü yine dayım:

— Kim dedi sana klişe yaptırıp içine fotoğraf koyacağız diye?... Alacağız on liraları, ondan sonra şairleri alfabe sırasına göre bir dizeceğiz, vereceğiz basımevine... Hem gereği de yok, gelen şiirleri olduğu gibi koymaya. Bir iki dörtlüğünü koyarız oldu bitti... Böylece her sayfaya üç şair sığdırırız. Üçbin sanatsever bu işe katılsa, ki onsekiz yaşında herkes şairdir, belki beş, onbin kişi bile katılır, şu paraya bak sen... Elini sürmeden gelen on liraların dörtte biriyle bu antolojiyi bastırabiliriz...

— Sadece on liradan geriye kalan mı kârımız olacak?

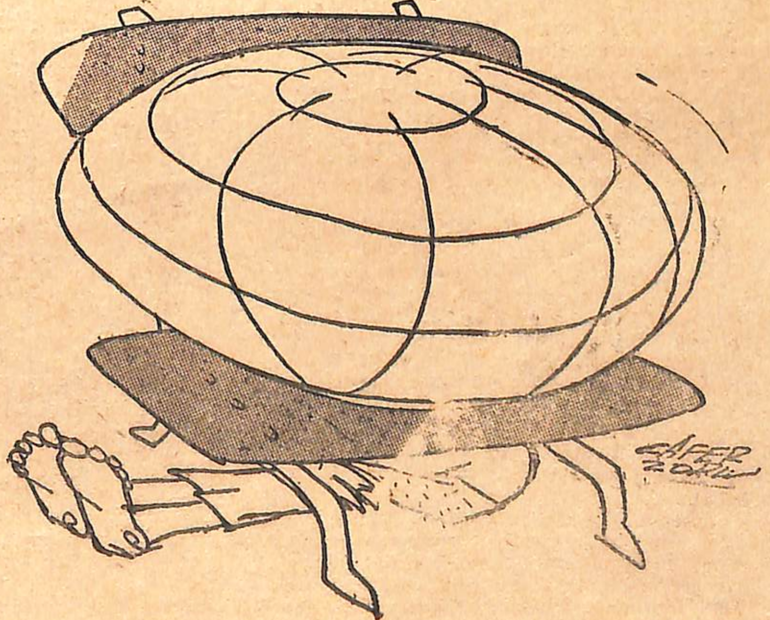
— Ah be yeğen, hiç kafan çalışmıyor... Antolojiyi hazırladık mı, ondan sonra her şaire bir mektup:

«İçinde şiiriniz bulunan antolojiden bir adet adresinize yirmi lira ödemeli olarak postalanmıştır. Başarılar dileriz...»

Haa istersek otuz da yazabiliriz, neden dersen, genç şairler içinde imzası bulunan bir antolojiyi otuz liraya da alırlar...

Gerçi bu iş aklıma yatmadı değil amma, bizim dayı o günü gittikten sonra kayboldu yine... Şayet gazetelerde şu günlerde böyle şiir isteyen bir posta kutusu numarası falan okursanız, bana da haber verin de dayımla ortak olayım.

Muzaffer İZGÜ

— Dünyada işsizlik var. —

GÜNÜN PROGRAMI

Bugünkü yayınımıza (Reklâm Programları) ile başlıyoruz. (Biliyorum bıktınız hep aynı kadını, hep aynı çamaşırları yıkarken görmekten... Ama üzülmeyin... Bizim bu kadar fazla kirli çamaşırımız da yok, daha beyazı, daha daha beyazı aramak için hevesimiz de... Her şey beyazla mı biter ayol?... Ateş kırmızıları var aşkımtrak... Fıstık yeşilleri var, bahar pembeleri var... Efendime söyleyim, daha nice nice tatlı ve sıcak renkler var, dii mi efendim?...)

BİR REKLÂM programından sonra «Görevimiz Tehlike» de yürekleri barut deposuna dönmüş kişileri izleyeceksiniz.

Yemek Saati programımızda **Restoran Ceaşpe** ile **Restoran Cegepe**'nin ilgi çekici yemeklerini tanıtacağız sizlere...

Stüdyo Konserimiz'de amatör ses yıldızımız, Malatya Milletvekili **İsmail Hakkı Gökçe**'yi dinleyeceksiniz.

Haydi bakalım, yakın sigaralarınızı ve geçin ekranlarınızın başına... Darısı, sigarası olup da ekranları olmayanların başına...

REKLÂMLAR

Zambiya'da Zamazingo Zutto!... Rodezya'da Ringocu Rutto!... Pakistan'da Zülfikâr Ali Butto!... Bağdat Caddesi'nde:

BUTİK DEFİLE DUTTO

Aradığınız her şeyi (Defile Dutto) nun salonlarında bulabilirsiniz: Evde kalmış hanımlar için, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca hocalar... Sayfiyeye gelmiş kızlar için her marka, her boy, özel otolu kocalar...

Naylon çamaşırdan fasulye pilâkisine, terilen pantalondan yakası açılmadık kahve fallarına kadar her aradığınız şey için aklınıza gelecek firma:

BUTİK DEFİLE DUTTO

Gönlünüzün definesi (Defile Dutto) da yatar. Defile Dutto Bağdat Caddesinde. (Otonuzun klâksonunu lütfen kişisel ve dişisel ortama göre değiştiriniz!...)

Zambiya'da Zamazingo Zutto... Rodezya'da Ringocu Rutto... Pakistan'da Zülfikâr Ali Butto... Bağdat Caddesinde:

BUTİK DEFİLE DUTTO

GÖREVİMİZ TEHLİKE

Vallaha da tehlike, billâha da tehlike... Yüreklerimiz bir tuhaf olmuş... Sanki yürek değil de barut deposu... Üstüne kişisel ihtirasların benzini, siyasal çıkarların kıvılcımı ve kini dökülmüş bir barut deposu...

Geçenlerde sille - tokat girdik birbirimize. Kül tablaları fırlattık... Yumruklar, iskemleler attık birbirimizin kafasına... Masaların, koltukların altında tepe taklak yuvarlananlarımız oldu. Başından, gözünden, yüzünden yaralananlarımız oldu.

İçimizden bir hanım arkadaş —Nermin Neftçi— korku ve heyecanla koridora çıkıp:

— İmdaaat!... Poliiis!... diye haykırdı.

Polisler geldi ama içeri girmediler. Giremediler. Çünkü kimse giremez bizim yanımıza. Kimse dokunamaz bize... Bulunduğumuz yerin de dokunulmazlığı vardır, kişiliklerimizin de... Biz pek çoğuz aynı çatı altında ama.. bu kafada bir avuç insanız... Bazılarımızın bu kafayı değiştirmemekte direnmeleri genel itibarımızı da zedeliyor, kişisel güvenliklerimizi de... Görevimiz tehlike... Vallaha da tehlike... Billâha da tehlike...

(Sayın seyirciler!... Küfürlü, tokatlı, tekmeli, yumruklu geçmiş ve gelecek kavgaların etkisi ile siyaso - ling kanallarımızda arızalar. ma başladığından Görevimiz Tehlike programını bir süre yayından kaldırmış bulunuyoruz. Bilgilerinize ve ilgilerinize sunulur.)

YEMEK SAATİ

NE demiş o sivri kafalı adam:

— Mutluluğun yolu, mutfakla yatak odasının arasından geçer!

Demiş... Dii mi efendim?... Bana göre yarısı doğru, yarısı yanlış. Ama **Yatak Odası Bulvarı**'nda aşkın trafik tıkanıklığından bunalmaktansa **Mutfak Caddesi**'nde lezzetli yemeklere itibar edenlerin düşüncelerine de saygımız vardır.

Zaten bu, midelerine düşkün, göbekleri günün her saatinde şişkin ve fırınlarında yiyecekler en az kendileri kadar pişkin **Sofra Sever** izleyicilerimizi düşündüğümüz için programlarımız arasına **Yemek Saati**'ni eklemeyi yararlı gördük. (Sofraya oturduğumuz zaman solucan türleri, ya da kanser tümörleri hakkında bilgiler vererek iştihanızı biraz daha artırmaya çalışan diğer TV. yayınlarıyla bizim yayınlarımızı lütfen birbirine karıştırmayınız, e mi?...)

Şimdi size stüdyomuzda konuk bulunan ünlü restoranların aşçıbaşıları günlük mönü listelerini sunacaklar.

RESTORAN CEAŞPE :

1 — Salçalı Paşa Kebabı (Dikkat!... Restoranın özel sipesiyalitesi olan bu kebabın pek az mevcudu kalmıştır!)

2 — DÖNER: Dönerlerimiz halis kuzu etinden yapılmıştır. Kor halinde mangal kömürü ile hazırlanır. Aktüalitenin koşullarına göre her yana, her yöne döner. Bu nedenle her yanı, her yönü nar gibi kızarmıştır. Belki içiniz. de bu ne biçim «Döner» diyenleriniz olur. Bu, işte o biçim bir «Döner»... Münya nasıl döner... **Restoran Ceaşpe'**nin dönerleri de o biçim döner... Ama tabii bu arada dönmeyenleri de vardır... Her sofrada, her mutfakta olur, dii mi efendim?...

RESTORAN CEGEPE :

1 — **Kayseri Usulü Yumurtalı Pastırma:** (Özel sipesiyalite. Baharatının bir kısmı Adana'dan —Satır Usta'nın kilerinden— bir kısmı ise Van dolaylarından —Melen Usta'nın mutfak raflarından— sağlanmıştır. Pastırmanın üzerine yumurtaları hangi aşçının kırdığını mi merak ediyorsunuz?... Ohhhooo... Bizde yumurta kıran mı sorarsınız.. tümen tümen... Bir sepet yumurtayı bir saniyede kıracak kadar etkin ve yetkin aşçılarımız o kadar çok ki...)

2 — **Garnitürlü Paşa Kebabı:** (Aslına bakarsanız bu kebap **Restoran Ceaşpe**'nin genel kataloğundan özel olarak ithal ettiğimiz ve yepyeni garnitürlerle yeniden fırına verdiğimiz nefis bir mönüdür. Başka restoranlarda mevcudu tükenmek üzere bulunan **Garnitürlü Paşa Kebabı**, bir zamanlar hepimizin kendisine çıraklık ettiği ünlü ve tecrübeli aşçıbaşımız **«İsmet Usta»** nın **«Ortanın Solu»** fırınını kurmadan önce ocak ateşinde ve toprak güveçte pişir. diği nefis bir yemektir... Ve de patenti bize, lezzeti de size aittir.)

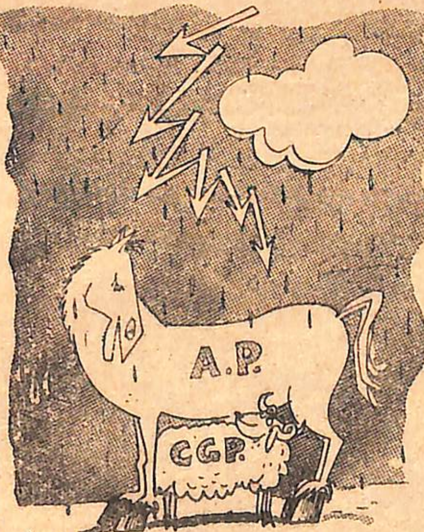

3 — **Keşkül Eminali:** (Ağzınıza lâyık... Çok nefis bir tatlı. **Emin Usta**'nın pak sütü ile **Ali İhsan Usta**'nın rendelenmiş Antep fıstığı bir araya gelince **Keşkül Eminali'**nin vitamin değeri bir kat daha artar. Sofralar için süsleyici, siyaset için besleyici nitelikleri saymakla tükenmeyecek kadar çoktur.)

Sevgili seyirciler, yemekten - içmekten pek hoşlanmayan başka izleyicilerimizin stüdyomuza telefonla yaptıkları müracaatlar üzerine **Yemek Saati** programımızı bugünlük yarıda kesmek zorundayız. Gelecek programlarımızda diğer restoranların ilgi çekici mönü listelerini sunmaya devam edeceğiz.

CHP; AP. ve CGP'nin katıldığı koalisyon hükûmetine muhalefet edecek.

— Gazeteler —

Yazısız

Stüdyo Konseri

ALLI TURNAM SELÂM SÖYLE HIDIR'A

Allı turnam, Malatya'ya gidersen
Şeker getir, sabun getir, fay getir.
Yolun Hekimhan'a düşerse eğer
Ayran getir, kahve getir, çay getir.

Devirler değişti, çağlar değişti
Tava aynı tava, yağlar değişti.
Omuz verdiğimiz dağlar değişti
Seçmenlerin miktarını say getir.

Ankara'yı duman aldı, pus aldı.
Bağlama saz, cura oldu, kısaldı.
Oklarımız beklemekten usandı
Altı ok'a bir kuvvetli yay getir.

Allı Turnam, selâm söyle Hıdır'a.
Tembel tembel uzanmasın sedire.
Bir kutu lokum ver Topal Kadir'e
İlçelerden deste deste oy getir.

İSMAİL HAKKI GÖKÇE
(CHP Malatya Milletvekili)

— Tövbe bu işte bi günahım varsa bey. Söylenenlerin hepsi uydurma. Kim, ben mi yasaları ayaklar altına almışım? Ben mi suç işlemişim? Aha böyle bi şey yaptıysam köyüme, damıma kavuşmak nasip olmasın! Başımıza gelenlerin tümü, ele güne rezil olmak korkusundan... Hoş, arkadaşların söylediklerine katacak bi lâfım yok ya, bi de ben anlatayım isterseniz.

Karakoldaki sanıkların en temiz giyimli, en gösterişli olanını gösteren jandarma kumandanı sordu:

— Sizi ayaklandıran bu oldu değil mi?

— Bu işte onun aha şuncacık bi suçu yok bey. O Alamanya'dan izine geldiğinde, biz zaten ayaktaydık. Adı bilinmedik bi hastalık köye musallat olmuştu ki, düşman başına! Akşamdan sağlam yatan, sabah oturak yerinin her iki yanında nah böyle iki çıbanla ayağa kalkıyo. Kalkış, o kalkış işte. De bakam erkeksen bi daha otur! Eğilsen eğilemezsin, çömelsen çömelemezsin! Gün boyu yediden yetmişe köycek ayaktayız. İsa Alamanya'dan o sıra geldi işte. İlkin saygımızdan çevresine üşüşmüş dineliyoruz sanmış. Oğlan:

— Oturun ağalar, der amma oturmanın acısına dayanacak yürek kimde?...

— Yoo, böylesi daha iyi, deyip geçiştiriyoruz.

Akşamının anasından duymuş başımıza gelenleri. Birinin oturak yerini de görmüş olmalı ki:

— İnsanın derdi olur da, en yakın bildiklerinden gizlenir mi, diyerek koştu köy odasına.

— Canım. dedik, hemen alınma. Söyleyecektik ya, daha yorgunluğu geçmeden oğlanın neşesini kaçırmayalım diye düşündüydük.

— Eee, dedi. hekime falan gittiniz mi? Ne hastalığı olduğunu öğrendiniz mi?

Hani doğrusunu isterseniz hocaya başvurmayı düşünmüştük de, hekime görünmeyi aklımızdan bile geçirmemiştik. Ama değirmenciden hemen bi gün sonra hocanın kabasında da çıban çıkınca, caymıştık okutmaktan. Üfürüğün kendine hayrı yoktu ki, bize olsun! Bunun üzerine:

— Hükûmat doktoruna gidelim, diyenler oldu, kimse yanaşmadı buna.

Neden derseniz, adı bilinmedik bi salgının tüm köy halkını kırıp geçirdiği tevatürü bi kez yayıldı mıydı, acıktan öldük demekti! Gayrı ne kimse bizim köye adımını atardı, ne de bizi köyüne, kasabasına sokardı. Ürünün kaldı mı elinde! Hastalığın kökünü kuruttuğuna milleti inandır ki, malını yeniden pazara çıkarabilesin.

— Peki, kentten köye bi hekim getirelim, dedik.

— Babamızın oğlu değil a, her gittiği yerde başımıza gelenleri yayar, dediler.

Ne olsa, İsa Alamanya görmüş adam:

— Siz bu meseleyi bana bırakın, dedi. Dediklerime uyarsanız iznim sona ermeden salgının canına okuruz! Yeter ki, önce hastalığın bi adını öğrenelim. Gerekirse ilâcını ta Alamanya'lardan getirtir, doğduğum köyün insanlarını gene de kurtarırım!

— Sağol oğul, dedik. Allah tuttuğunu altın etsin. Fakat ya duyulursa?...

— Siz ağızlarınızı tutmasını bildikten sonra evelallah kimsecikler duymaz! Amma sözümün dışına çıkmaca yok haa...

— Emret yeğen, dedik. Emret yoluna kurban olalım!

Benle birlikte acısı en çok olanlardan on kişiyi ayırdı. Bi sabah erkenden düştük yola. Süzmeli, Kıraç, Turnalı, tüm köyleri gerimizde bırakarak ikindi vakti geldik kente. Geldik a, yürü yürü birimizin tabanlarında hayır kalmadı. Açlık da bastı mı üstüne!

— Hele şu parkta bi yorgunluk çıkaralım önce.

Girdik parka, o oturdu, biz ayakta, dineliyoruz.

— Otursanıza ağalar.

Canım, oturmasını hep biliyoruz ya, nasıl oturursun? Acısına nasıl katlanırsın?

— Yok, dedik, böylesi daha iyi.

Sıralandık ardına, kumandanın ımrini bekleyen merasim mangası gibi beklesiyoruz. Gelen geçen de dönüp dönüp bize bakıyo. Üstümüze dikilen bakışlardan sıkılan eski muhtar:

— Tüüh, dedi, komşu köylerden korkarken kentliye rezil olduk!

— Neden? dedik.

— Bombos sıralar dururken millet dikeldiğimizi görür de, oturak yerimizde çıban olduğunu anlamaz mı?...

Vallaha da anlardı!

— Ne edek?

— Şaşırtmaca verelim, dedi kahveci İpraam. Esas duruşa geçersek, çıban kimsenin aklına gelmez, sivil giyinmiş candırma falan sanırlar.

— He valla, dedi eski muhtar. En iyisi öyle yapmak.

İsa'nın olup bitenden haberi yok ya, geçtik esas duruşa, kalkmasını bekliyoruz. Kalktı:

— Şimdi, dedi, akşam trenine bilet alıp, tanışı bulunmayan bi kente doğru yol almak var ama iyice acıktık.

İsa'nın plânına göre, büyücenek bi kente varıp oranın hekimlerine görüneceğiz ki, bizim taraflarda duyulmasın. Hekim nereli olduğumuzu sorsa bile kafadan bi yer ismi atacağız. Kavlimiz böyle.

— Çarşıdan bi şeyler alır, trende hem yer, hem gideriz, dedik.

Oğlan Avrupa görmüş, oradaki yaşayışın içine girmiş, elbisesinden iç donuna dek sırtına oralardan aldıklarını giymiş... Çulsuz çaputsuzlar gibi karın doyurmaya razı olur mu?

— Yok canım, şurda bi lokantaya girer doyururuz karnımızı, dedi.

Lokantaya girerdik, zeytin ekmek alır yemeğimizi trende yerdik diye aramızda konuşurken ne görelim?... Yüzlerce insan parkın girişine toplanmış, bize bakmıyor mu!

— Aha asıl şimdi kepaze olduk millete!

— Açık vermeyelim, dedi eski muhtar. Asker düzenine devam edelim.

İsa önde, biz birerle kol arkasında, rap rap girdik bi lokantaya. Haydi onca meraklı da ardımızdan!... İsa, otuz köyün sahibi pozuyla çöktü bi masaya, biz çevresinde, esas duruşu bozmadan bekleşiyoruz. Garson bi bize baktı, bi İsa'ya baktı, bi kapıda bekleşenlere baktı, trak diye topuklarını birbirine vurarak put gibi kaldı! Haydi ardından yemek yiyen müşteriler... Elinden kaşığı bırakan önünü ilikleyip kalkıyor, elleri iki yanına yapışık, saygılı bi durum alıyor. Baktım iş kötüye varacak:

— Şunları oturt hele, diye fısıldadım İsa'nın kulağına. Seni büyük adamlardan birine benzettiler zaar.

— Boşver, dedi İsa. Şimdi ağzımı açıp bişeyler söyledim mi, iş asıl o zaman kötüye gider. Konuşmamdan cesaret alan, kendinde bizimle konuşma cesaretini bulur, nerden gelip nereye gidiyorsunuz derken sizin hastalık dünyaya duyulur.

Oğlan haklı. Ismarladık yemekleri, o oturduğu yerde karnını doyurdu, biz esas duruşu bozmadan ayakta... Daldırdı İsa elini cebine:

— Hesap?...

Ara ki, hesabı söyleyecek birini bulasın! Aşçısı, patronu, garsonu dükkânın çıkışına iki sıra olmuş, kırmışlar bellerini, saygıyla bizi uğurluyorlar.

— Gardaşım, hesap?...

Patronun burnu yerden bi karış yukarda:

— Dükkânımızı seçmeniz yeter, diye teşekkür üstüne teşekkür ediyor.

— Yürüyün, diye fısıldadı İsa. İşler sarpa sardı. Durulacak zaman değil. Biraz daha oyalandık mı, yakarlar çıramızı!

O önde, biz arkada çıktık dükkândan ki, tüm şehir halkı iki sıralı yığılmış yolun iki kıyısına! Bu yetmezmiş gibi dükkânın kapısında görünmemizle, bir alkış kopmasın mı!

— Ülen, dedik, hükûmat İsa'nın Alamanya'dan izine geldiğini duydu da, acaba bi yere vali falan gibi bi şey mi tâyin etti?

— Öyle olaydı, duyulurdu, dedi eski muhtar. Önceden kendisine bildirirlerdi.

— Ya köyden çıkmamızdan sonra haber geldiyse?...

— Essahtan len, olur mu olur! İsa'ya söyledik.

— Eğlenmeyin adamla, dedi. Biz kim, vali olacak adam kim!

Aklı yatmadı ama, alkışlanırken alkışlanırken üstüne yavaş yavaş bi büyük adam havası gelmeye başladı. O, büyük adamlığı benimsedikçe, biz adımlarımızı daha düzenli, daha sert atmaya başladık. Bi bizim rap, rap, rap, ayak seslerimiz duyuluyo, bi alkış sesleri...

Sessiz bi komutla yöneldik istasyon caddesine, oho, ayaklarımızın ucunun görünmesiyle belediye bandosunun marşlara başlaması bir oldu! Ülen aman!... Trendi, gişeydi, biletti telâşıyla kalabalıktan sıyrılmaya çabalarken baktık, bando da bize ayak uydurmuş geliyor peşimizden. Tam istasyonun girişinde izciler kesti yolumuzu. İsa'ya baktık, keyfinden dünyayı unutmuş! Bi yandan verilen çiçekleri alıyor, bi yandan «Vatan, millet, kalkınma yolu» falan diye yakası açılmadık nutuklar atıyor. Etmeyin, eylemeyin diyene kadar kendimizi hükûmat konağında bulduk! Karşılıklı bağlılık konuşmaları yapılırken de, hiçbir şey olmadığımız ortaya çıktı.

İşte hepsi bu bey. Halk ardımıza takılmayaydı, bando bizi Ankara'dan gelen bi heyet sanıp karşılamayaydı, izciler yaka paça hükûmat konağına sokmayaydı, suçlu durumuna düşer miydik hiç? Bizi baştan çıkaran, İsa'ya siyasî nutuklar çektiren şehir halkı oldu.

Verilen ifadeyi dinleyen jandarma kumandanı:

— Anlaşıldı, dedi. Oturun!

İsa'dan başka hiçbirinin oturmadığını görünce, daha sertleştirdi sesini:

— Oturun!

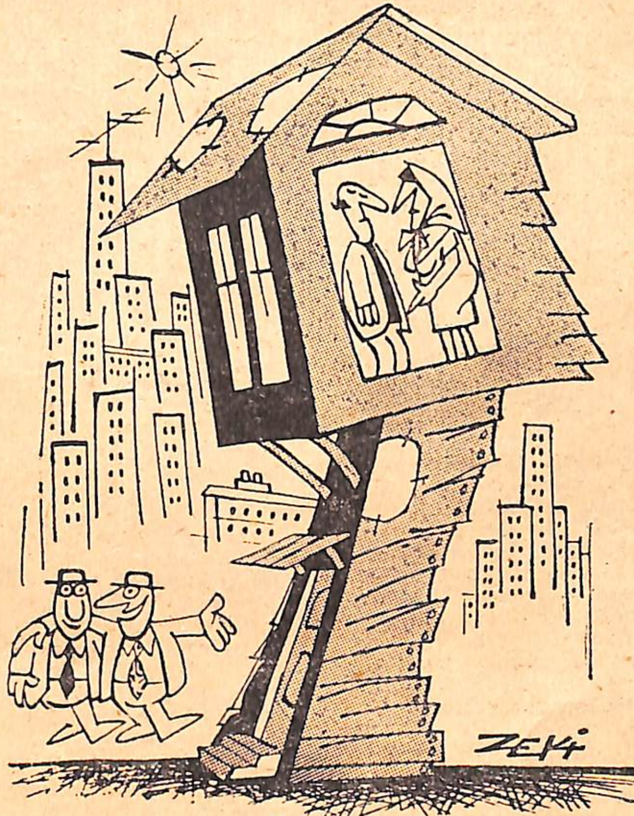
— Bağışla bey, diye rica etti eski muhtar. Oturacak halimiz olaydı yollara mı düşerdik, karşınıza mı çıkardık?

Vedat SAYGEL

— Yarım saattir aynı numarayı seyretmekten bıktık... Başka numaran yok mu arkadaş?..

Korutürk, Halkevlerinin desteklenmesini istedi. — Gazeteler —

— İşte desteklenmeye muhtaç bir halk evi!..

Papatya'm

Yeşil çimenlerde boy attın yine,
Beyaz giysilerin dal dal papatya'm
Her bahar düşerim böyle sevgine,
Dağılırım neden tel tel papatya'm?...

Ben yaşlanıp eriyorken gitgide,
Mümkün mü yarışmak, aşkta sevgide?
Sen yeniden doğuyorsun belki de,
Her bahar içime güzel papatya'm...

Hırçın eller seni koparırlar mı?
Yaprağını tek tek çıkarırlar mı?
Seni böyle taze bırakırlar mı?
Arılardan korun, kaç, bal papatya'm...

Bir şarkı fısılda sıcak sesinle,
Anılardan söz et, tatlı dilinle
Kalbini önüme aç ellerinle
Göster şu sevgime delil papatya'm...

Bahar rüzgârında uçarı, kıvrak,
Billûr bir su gibi, lık lık akarak,
Hem serinlet beni, hem de yakarak,
Aşkımın önünde eğil papatya'm...

Kırlarda bir değil, papatyalar çok...
Fikret'in içinde hovardalık yok,
İster ki baharda gönlü olsun tok,
Bana yaprak yaprak açıl papatya'm...

Fikret YILMAZ

YELPAZE

Fesatlık enayilikten iyidir

★

İNSANLARIN adları kendilerine uymaz genellikle. (Soyadı İnceoğlu olan bir okul arkadaşım vardı; herkes ona «İnce» derdi. Yüz kilonun çok üstündeydi.)

Bal Mahmut bu kuralın en çarpıcı istisnalarındandır. Bir insanın adı uygun olursa bu kadar olur! Formunda olduğu bir mecliste onu dinleyip de çiçek tarlasına düşmüş bal arısına dönmeyen yoktur. Varsa da eşek arısı huylu biridir öylesi.

Çoğumuz gibi ben de Mahmut Baler'i mizah yeteneği ve nükteleriyle tanır, eski bir aile dostumuz olduğu halde dağarcığının gerçek derinliğini bilmezdim.

Bir süre önce kaderin soğuk bir cilvesiyle dil ameliyatı geçirdikten sonra yolu benim bulunduğum yerlere düştü; kendisini kimseyle paylaşmadan bir çok günler saatlerce dinleme fırsatını buldum.

Neler geçmiş başından Baler'in! Neler yapmış, neler yaşamış...

Bir tek örnek vereyim:

Atatürk Savarona yatının alınmasını istediği zaman bir sürü güçlüklerle karşılaşılmış. En kötüsü, bir Amerikalı kadına ait olduğu halde o ara bir Alman limanında demirli bulunan gemiyi Hitler de istermiş. Düğümü çözmekle Baler görevlendirilmiş.

Soluğu Amerika'da almış Mahmut Bey. O sırada Almanya'da Amerikan bayrağının yırtılmasıyla sonuçlanan bir Nazi gösterisini bahane ederek ilgili komisyondan «Savarona gemisinin Alman bayrağıyla donatılması sonucunu yaratacak bir satışa konu olamıyacağı» kararını çıkartmış, yatı kurtarmış Hitler'in pençesinden!

Ama Baler'in asıl dağarcık hazinesi Anadolu bilgileri. Bütün ömrü boyunca Küçük Asya'nın dolaşmadık yerini bırakmamış, her bölgesinin özelliklerini inceden inceye tanımış.

Gözünüzü kapayın. Yurdumuzun yüz ayrı yerinden yüz ayrı tipi canlandırsın, olaylar anlatsın, tablolar çizsin; bir konuşmalık süre içinde yüz yolculuk yapmış gibi oluyorsunuz.

«Olaylar» dediğim fıkralar değil. Onlar ayrı. Kendi başından geçmiş olaylardan söz ediyorum.

Bunların da pek çoğu güldürücü olmanın ötesinde anlamlı, öğretici, düşündürücü şeyler. Geçmişle birlikte günümüze de ışık tutuyorlar.

Anlatayım birini.

Vaktiyle Mahmut Bey müfettişmiş. Orası senin, burası benim dolaşırken Antalya'ya da gitmesi gerekmiş.

O zamanlar yollar şimdiki gibi değil. Otomobille şehre yaklaşırlarken bir yerde çamurlu çukurlarla karşılaşmışlar. Geçilirdi geçilmezdi diye bir zaman tartıştıktan sonra denemeyi yapmış ve çamura saplanmışlar.

Arabayı bataktan kurtarmak için ne kadar uğraşmışlarsa fayda etmemiş: Bataktan bir türlü çıkmıyormuş tekerlekler.

Toplaşan köylülere sormuşlar:

— Ne halt edeceğiz?

Onlar hemen yakındaki birinin öküzleri olduğunu, çağırılırsa onun gelip otomobili çamurdan çıkarabileceğini söylemişler.

Hemen haber yollanmış. Adam gerçekten öküzleriyle gelmiş çabucak. Biraz pazarlıktan sonra anlaşmaya varılmış. Hayvanlar otomobili şıp diye çekip kurtarmışlar bataktan.

Antalya'ya varınca Baler başından geçeni dostlarına anlatmış. Hepsi gülmeye başlamışlar:

— Bu iş falanca yerde mi oldu?

— Evet.

— Adamın adı filân mı?

— Öyle. Ne biliyorsunuz?

— Şu kadar da para verdin, değil mi?

— Hayır, biraz daha fazla.

— Kazıklanmışsın. Tarifesi bellidir...

Meğer yolun üstündeki çukurları kazan ve her zaman suyla dolu bulunduran kişinin öküzlerin sahibi köylü olduğunu herkes bilirmiş oralarda...

Bu hikâyeyi Mahmut Baler'den dinleyip güldükten sonra beni bir düşünce aldı.

İkide birde çeşitli bataklara saplanıyor bizim toplumumuz da. Bir zaman uğraşıyor, üzülüyor, sonra sökün ediveren kurtarıcıların şartlarına razı olup da düze çıkınca sevinçten uçuyoruz.

Ne dersiniz: İçine battığımız çukurlar kendiliğinden mi oluyor?

Yoksa kazma kürek mi var işin içinde?

Refik ERDURAN

PAHALILIK

ZAFER ZORLU

İNATÇI ADAMDAN KORKULUR

— «İnatçı adamdan korkulur...» dedi eski haydut Kara Hüseyin.

Kırlaşmış pala bıyıkları, şapka güneşliği gibi ileri uzamış kaşları, şimdi içersine sadece tütün tabakasını yerleştirdiği geniş kuşağı ve iri gövdesiyle gerçekten görkemli bir adamdı.

Ara sıra anılarını anlatır, ibret dersleri çıkarır böyle.

Kahvedeki peykenin üstüne bağdaş kurup yerleşirken:

— Benim sözümü hiç yabana atmayın çocuklar, dedi. Bu iş böyledir. İnatçı olacaksın! Dediğinden dönmeyeceksin! Ne diyorlar ona? Ha... Azimli!... İşte öyle olacaksın. Ben bütün başarımı bu dediklerime borçluyum. Çaldım, çarptım, yaktım, yıktım... Sonunda geldim evime oturdum; gül gibi geçinip gidiyorum. Neden?... İnat ettim, bir dediğimden bir daha dönmedim de ondan!... Fakat bunu da nasıl öğrendim, bilmezsiniz. Bakın, anlatayım da ibret alın:

Benim eşkıyalığın ilk yıllarındaydı... Gâvur Ali'nin çetesindeyim o zamanlar. Gâvur Ali de nasıl Gâvur Ali?... Üzerine eşkıya yok!... Tavşanın yattığı yeri, tilkinin gizlendiği deliği bilir. Esen yelden düşmanın kokusunu alır... Kuşların ötüşünden bilir ki çevremiz sarılmıştır. Bir de yiğittir ki, gözünü budaktan sakınmaz, Azrail olsa çekinmez...

İşte bu dediğim Gâvur Ali'yle birlikteyken, bir dağ çatağında pusu kurmuştuk. Öğlen sıraları... Biliriz ki oralardan kuş uçmaz, kervan geçmez... Neden sonra gözcümüz Serçe Selim, kuşdilince seslendi:

— Göründü!

Geçidin başına baktık: Bir öküz arabası, ardında iki yaya, üç eşekli, beş kişi... Biz oniki kişiyiz!... Gâvur Ali bana:

— Kara Hüseyin! dedi. Al yanına Yusuf'la İbiş'i... Bak işte...

Yusuf'la İbiş'e işaret ettim, yanıma geldiler. Yola çıktık. Yakına gelince atıldık önlerine:

— Davranmayın! dedik.

Ellerimizde kendilerine çevrili tüfekleri görünce hepsi donup kaldılar. Öndekine:

— Çek bakayım arabayı şu tarafa!... dedim.

Koruluğun içindeki boşluğu gösterdim.

Hayvanları yularlarından tuttu, gösterdiğim yöne çekti. Bir süre öyle gidip, orman içinde bir düzlüğe vardık. Seslendim:

— Durun bakalım!

Durdular.

— İbiş, sen yokla...

Eşeklerin üstündekiler de inmişler, öyle saf duruyorlar. Bizim öbür arkadaşlar orman içinde, beklemede. Ne olur, ne olmaz diye, hepimiz görünmeyiz ortalıkta. İbiş bunların üstlerini aradı önce, sonra heybeleri yoklamaya koyuldu...

Bunlar bizi azlık gördüklerinden midir, nedir?... Mırın kırın etmeye başladılar. Hele içlerinde biri var; bir şey de söylemiyor, «Şunlara da bak! Hiç mi eşkıya görmedik yâni? Ben size gösteririm...» gibilerden, boyuna kafa sallıyor, sırıtıyor. Bunlarınki düpedüz saygısızlık!... Ormana doğru seslendim:

— Selim!... Hele gel!...

Selim uğradı, geldi. Adam dövmekte Selim'in üstüne yoktur. Dana gibi böğürtür... Horoz gibi öttürür...

— İbiş, yık oğlum şunları falakaya!...

Falaka sözün gelişi. İbiş tutuyor, Selim dövüyor...

Bastık tokadı, vurduk tekmeyi...

Beş kişiden dördü: «Etmeyin, eylemeyin...» diyerekten yalvar yakar oldu, elimize ayağımıza kapandılar. Gelgelelim öteki namussuz gık demez! Üstüne üstlük, bir de gözümüze baka baka diş gıcırdatır!

— Bir posta daha geçin! dedim.

Çocuklar bir posta daha geçtiler. Dört kişi tesbih böceği gibi büzüldü, başlarını bile kaldırmıyorlar artık. Fakat öbürü!... Öbürü: «Görürsünüz siz!...» der gibilerden kafa sallıyor hâlâ! Tepem attı birden:

— Nesine güveniyor ulan bu namussuz?!. Bir daha ıslayın bakayım şunu!

Çocuklar bir daha paspasladılar bunu. Yere yıkıldı. Kalkacak dermanı yok. Sırıtıyor namussuz! Hem de adamın gözünün dingiline bakaraktan...

— Bir daha... dedim çocuklara.

Bizimkiler onu döverken, yatanlardan biri nasılsa başını kaldırıp bir şeyler söyleyecek oldu. Hemen çöktük başına. Konuşturalım diye

bastık dayağı. Bir kelime alamadık ağzından. Gene döndük öbürüne... Yorulunca bıraktık. Bayıldı mı, ne?... Bir süre öylece yattı. Sonra kendine gelir gibi olunca doğruldu, gene kafa salladı bize!...

Birden kurt düştü içime: Bu namussuzun bir bildiği var ki çekinmiyor bizden. Başka bir çeteden midir, çevrede adamları mı vardır, nedir?...

Seslendim Gâvur Ali'ye:

— Ali ağa!...

O da olup bitenleri görmüş, geliyormuş zaten.

Gâvur Ali de gâvurdur ha!... Bir posta dayak da o attı. Lâkin tek bir söz alamadı ağzından. Adamın gözünden yaşlar gelir de gene: «Hadi şimdilik böyle olsun ama, ben size sonunda göstereceğim...» gibilerden kafa sallar... Sonunda bayıldı. Su döküp ayılttık, gene öyle...

Gâvur Ali'ye döndüm, usuletle kulağına söyledim:

— Ali ağa, sen bilirsin ama bu alçağın bi güvendiği var. Nasıl edip konuşturmalı?...

— Ben de öyle düşünüyorum. Ateş yakalım da, demirle dağlayalım hergeleyi.

Öbürüne baktım: Gene sırıtıyor. «Ne yaparsanız yapın, umurumda değil» demek istiyor!

Onu öyle görünce temelli çileden çıktım:

— Yakın şuraya bir ateş be! dedim bizimkilere.

Hemen yaktılar.

Boyunduruktaki zelvelerden birini alıp ateşe soktum. Nar gibi kızarınca, çıkardım, elime alıp üstüne yürüdüm... Kılı kıpırdamaz adamın! Gene başını sallar, gene tepeden bakar!... Demiri nerdeyse dokunduracaktım ki, Gâvur Ali:

— Dur! dedi.

Durdum.

— Öyle yapmayalım biz. Tırnaklarını sökelim, daha iyi...

Gâvur Ali'nin yanına vardım. Kulağıma eğildi:

— Aman dokunma... Bu herifin bi bildiği, bi güvendiği var, pisi pisine başımıza iş açmayalım. Sen şimdi penseyi al, tırnaklarını söymeye davran bakalım ne yapacak...

Penseyi alıp üstüne yürüdüm. Adam hep kafa sallar!... Elini yakalayıp, tırnağın birini kıstırdım, hep öyle!...

— Bırak! dedi Gâvur Ali.

Bıraktım.

Gene kafa kafaya verdik:

— Birader, şeytan diyor, çek silâhı, vur alnının orta yerinden. Fakat ardından ne geleceğini bilmezsin ki... Bir bildiği olmasa böyle karşı koymaz bize. Derisini yüzecek olsan, korkusu yok. Biz şimdi zoru bırakalım da, iyilikle deneyelim. Eğer şu herife şimdiye kadar yaptıklarımız kabahatse, onu da sildirmiş oluruz.

Dişlerini sıkıp kafa sallamasına aldırış etmeden, doğrulttuk, karşımıza oturttuk:

— Bir bildiğin varsa söyle, senin üstündekileri almayalım, dedik.

Hiç oralı değil...

— Ulan, hiçbir şeyini almayacağız be! Söyle bakalım ne biliyorsun?...

— ......

— Peki arkadaşlarını da soymayacağız be!...

Gene ses yok.

Gâvur Ali bana:

— Olsa olsa, başka bir çetenin adamı olacak bu namussuz, dedi. Bizi böyle azlık gördü ya, kendi çetesini daha güçlü sanıyor. O yüzden fiyaka yapıyor.

— Öyle olacak, dedim.

Ötekine döndüm:

— Bana bak hemşerim... Biz şimdi burada dört kişiyiz diye sayımızı bu kadarcık sanma. Sekiz adamımız daha var orman içinde. Oniki kişiyiz tam, oniki!...

Bu kez kafa salladıktan başka, maytap geçer gibi gene gülümsedi. Oniki kişi ona vız geliyor. Belli ki kendi çetesi bizden kalabalık.

— Siz kaç kişisiniz, yirmi mi?... Otuz mu?...

Gene oralı değil. Gözlerini belerte belerte bakınıyor. Birden Gâvur Ali:

— Aman Kara Hüseyin, dedi. Tez toparlanıp gidelim burdan. Bırakalım bunları, gidelim. Bunun böyle direnmesi kuşku düşürdü yüreğime. Pusuya falan gelmeyelim, başımız derde girmesin.

— Aldıklarımızı?...

— Verin geriye. Yok yere bozuşmayalım bu heriflerle.

Verdik aldıklarımızı.

— Ağana selâm söyle, dedik ayrılırken.

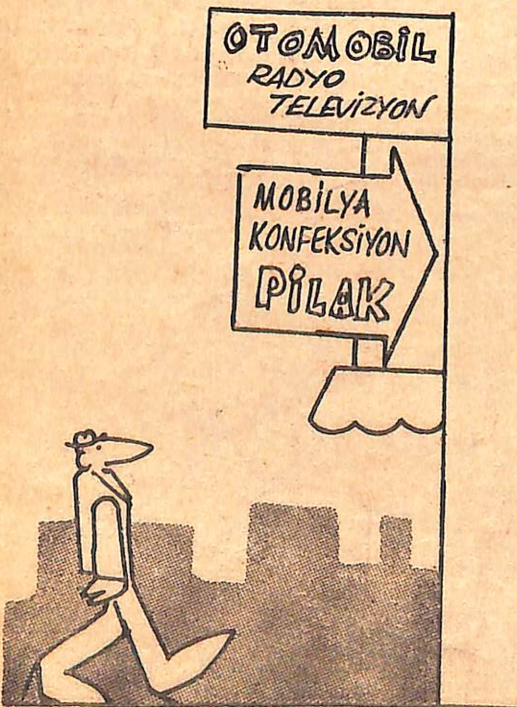
Hiç tınmadı. «Ben gösteririm size» der gibilerden başını sallarken açık açık sırıttı. Bu daha da korkuttu bizi. Kurşun gibi uzaklaştık oradan.

Sonraları bir köye yolum düştüğünde, öğrendim onun kim olduğunu: «Sallakbaş Dursun» dedikleri, sağır, dilsiz kendi halinde bir garipmiş. Gözdağı verir gibi kafa sallaması, dişlerini sıkması, sırıtması sinirdenmiş hep. Bir hastalıkmış...

Fakat onun o günkü durumu iyi ders oldu bana. Başka çeteler kıstırıp yakaladığı zaman ben de aynısını yaptım. Sonunda o günkü gibi salıvermedim de: «Şu kadar para, şunu, şunu, şunu verirseniz bağışlarım» dedim. Yâni haracımı da aldım üstüne. Eşkıya soyarak bugüne geldim.

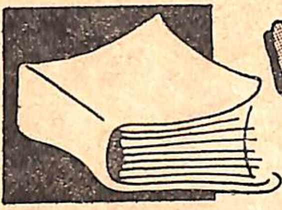
Bütün iş inat etmekte. Sonuna kadar kendini bozmayacaksın, direneceksin. Gerisi kendiliğinden gelir.

Kenan AKINCI

— Her şeyin satıldığı büyük mağazalar açılacak. —

TARİHTE BU AY

Tarihî açıklamalarımızı hayret ve ibretle karşılayan birtakım tarihçiler, bana dünyanın her tarafından tebrik mektupları gönderdiler... Birçok bilinmeyen tarihî hakikatlere bu kadar cesaretle parmak basmamı çekemeyenler ise, orda burda ileri geri konuşmuşlar... Ben Tarihi tarihiyle anlatıyorum ve insanlığa hizmet için çalışıyorum... Hakikatler benim dediğim gibi değilse, ispat edenlere birer keşkül ısmarlarım... Meselâ Kristof Kolomb'un Amerika'yı keşfini ele alalım...

KRİSTOF KİMDİ?

Bundan 850 sene evvel bu hafta Sevil'de berberlik yapan Domingez Pedrano hafif manyak bir adamdı. Sonradan kendini Kristof Kolomb olarak tanıtmasının sebebi, bir müşterisini traş ederken burnunu kesmesiydi. O zamanki İspanya Kralı 18. Franko Peştemalos, Domingez'in boğalara atılmasını emretmişti. Çünkü burnu kesilen adam yeğeniydi. Vaziyetin hardallı olduğunu çakan Domingez, dükkânını

kapatıp o gece kırdı... Yanına sevgilisi Karmelita'yı da almıştı... İki sevgili bütün gece aynı ata binerek Marsilya'ya geldiler. O sırada bir gemi tayfa arıyordu. Gemi şarap yüklüydü ve İstanbul'a gidiyordu. Domingez, Karmelita'yı erkek kılığına sokarak kaptana başvurdu. Kaptan Simon Didokis onları paspaşçı olarak gemiye aldı. Gemi 11 Nisan 1578'de denize açıldı... O sırada tayfalar Karmelita'nın kadın olduğunu çakıp ona asıldılar... Adını Kristof Kolombos olarak tanıtan Domingez çok hızlı ve azılı bir herifti. Kılıcını çekip tam elli kişiyi soğan doğrar gibi doğradı... Sonra kaptana çıkıp·

«— Ya bir filikaya binip bana gemiyi teslim edersin, ya da derinden cüzdan yaparım!...» tehdidini savurdu...

Kaptan Simon Didokis, baş çarkçıyı alarak bir filikaya binip tüydü... Artık gemi beş tayfa, Kristof ve Karmelita'ya kalmıştı. Fakat Kristof kaptanlıktan çakmıyordu. Rüzgârlara kendilerini bıraktılar... Tam üç ay beş gün Santa Maria diye bilinen ama asıl adı Santa Marko olan gemi okyanusta dolaştı durdu... Kristof, tayfalar ve Karmelita açlıktan ölmek üzereyken Antil Adalarına vardılar... Oradaki yerliler gemiye dolup tayfaları, Kristof'u ve Karmelita'yı yakaladılar... Hepsi yamyamdı. Kura ile teker teker tayfaları yediler. Sıra Kristof ve Karmelita'ya gelmişti. Kristof o anda cebinde bulunan transistörlü radyosunu çıkarıp çalmaya başladı. Yerliler bir anda tozuttular... Kristof bundan istifade edip onların başına geçti ve kendini mâbut olarak ilân etti... Eski reisi ağaca astırıp yahnisini yaptırdı. Kendi bile yedi... Ömrünün sonuna kadar orada kalan Kristof'un Karmelita'dan beş çocuğu oldu... Oskar, Ceymis, Henri, Abidin, Ayşe ve Rikardo adındaki çocuklar Amerika'ya yayıldılar...

Kristof'un Adirnitika Adasının tepesindeki mezarında şöyle yazıyor:

«Burada asıl sanatı berber olan Domingez Kristofos Kolombos yatıyor... Bu yazıyı yazana inanmayın, çok sıkı palavra atıyor.»

MAYERLİNG FACİASININ ASLI:

Bundan beşyüz otuz sene önce Avrupa'nın gözyaşı döktüğü meşhur Mayerling faciasının içyüzü bugün elime geçen bir mektup ile meydana çıkmıştır. Mektup şöyle:

«Sayın bay,

Ben yedinci göbekten Arşidük Maksimilyen'in torunlarından Arşibalt Lepold Şapalin... Dedemin Mayerling'te Vesfeselya prensesi Anna Mirelle ile aynı yatakta ve arsenik içerek kendilerini intihar etmeleri yalandır. Dedem öyle hıyarlık edecek adam değildi. Gerçi evli olduğu halde Anna Mirelle'yi av köşküne atıp neşesini buluyordu ama, o perşembe günü bambaşka bir vaziyet oldu. Mirelle'nin babası Sir Albert Şvartz kızının dedemle kırıştırdığını duymuştu. Kinli bir adamdı. Beşyüz kadar süvari ile köş-

kü çevirdi. Megafonla Arşidük'e dışarıya çıkmasını ve teke tek düello etmelerini bağırdı. Arşidük işin kötüye vardığını görünce kelleyi çalıştırdı. Köşkte tıpkı Mirelle'ye benzeyen Anjelik adında bir hizmetçi ile kendine benzeyen Setrak adında bir uşak vardı. Zehiri onlara içirdi. İkisi mort olunca kendi elbiselerini Setrak'a, Mirelle'ninkileri de Anjelik'e giydirdi ve sonra arka kapıda bekleyen arabasına kızı attığı gibi tüydü. İki sevgili uzun bir yolculuktan sonra Selânik'e vardılar. Arşidük'te iyi para vardı. Sonra elmaslarını da yanına almıştı. Orada armatörlüğe başladı ve izini kaybetti... Herkes ölenlerin Arşidük ve Prenses Mirelle olduğunu sandı. Bilmem anlatabildim mi?...»

Evet anlattınız. Bu suretle bir tarihî gerçek daha ortaya çıkmış oldu. Meşhur Mayerling faciasının böyle biteceğini bilseydim sizi tebrik ederdim...

ASLAN YÜREKLİ RİŞAR KİMDİ?

İşte bundan tam ikibin sene önce bu ay, aslen Gemerek'li Reşat adındaki bir genç bir gemiye binerek İngiltere'ye gitmişti... Çok atak ve zeki olan Reşat orada adını Rişar olarak değiştirdi. Çünkü kendisini sınır dışı edebilirlerdi. Reşat adını değiştirdikten sonra asillerin gittiği kahvelere gitmeye başladı. Numarası, İngiltere Kralı olmak ve bir ordu ile seferlere çıkmaktı. Fakat bu seferlere çıkmaktan maksadı başkaydı. Orduyu haraç ve talan üzerine idare edip yolunu bulmak, sonra da kırmaktı... Rişar, yâni Reşat bu azimle birçok şövalyeyi yenip kral oldu. Sonra Fransa Kralı Filip'le birlikte sefere çıktı. Grubun başı oydu. Ordu aşağıdan, Mısır üzerinden Akka'ya geldi. Fakat Rişar'ı burada fena ve aynasız bir sürpriz bekliyordu: Selâhattin... Selâhattin Eyübi, Reşat'la bir ara aynı medresede tahsil görmüştü. Hattâ birlikte kız bile tavlamışlardı. Rişar kaç kere Akka'ya hücum ettiyse de yenildi. Aslında kendi de müslüman olduğu için gâvurların kırılmasını arzu ediyordu. Bir gece, işte o meşhur gece, Rişar'ın apandisit sancısı tuttu... Ortalıkta bu işten çakacak doktor yoktu. Selâhattin Eyübi'nin çok iyi operatör olduğunu duymuştu. Ona bir mektup yazdı:

«Muhterem Eyübi Selâhattin... Çok âcil bir ameliyat geçirmem lâzım. Hasmımsın ama senin çok vicdanlı biri olduğunu duydum. Zaten harbi de kaybettik. Burada nalları dikmek istemem. Vizite neyse veririm. Bir ara mu-

harebeyi, hasımlığı unut ve gel beni ameliyat et... Bilvesile hürmetlerimin kabulü...

İngiltere Kralı Rişar»

Selâhattin Eyübi vicdanlı ve temiz bir adamdı. Çantasını aldığı gibi Rişar'ın çadırına geldi. Bütün krallar Rişar'ın başındaydı. Selâhattin, Rişar'ın apandisitini beş dakika içinde aldı. Sardı ve sarmaladı. Sonra oradakilere dönerek dedi ki:

«— Şimdi hasta ile beni yalnız bırakmanızı istirham edeceğim. Biz hükümdarlar karşılıklı biraz konuşacağız. Bize de iki orta kahve gönderin.»

Herkes dışarıya çıkınca Selâhattin, Rişar'a gülümseyerek:

«— Yahu Reşat, İngiltere Kralı olarak karşıma çıkacağın hiç aklıma gelmezdi.» dedi.

Reşat ilk önce tanımadığı Selâhattin'e tuhaf tuhaf baktı:

«— Sen, benim aslen Gemerek'li Reşat olduğumu nasıl biliyorsun?»

«— Tabiî bilirim, ben çocukluk arkadaşın Selâhattin'im.»

«— Selâhattin, sen ha?»

«— Tabiî ben... Sen nasıl olur da islâma kılıç çekersin?...»

«— Aman çaktırma... Kimse benim aslen Gemerek'li Reşat olduğumu bilmiyor...»

«— Ama ben biliyorum. Sana bir şartım var. Hemen ordularını topla ve geriye yollan... O zaman ancak numaran çakılmaz.»

«— Fakat ben artık senin yanında kalmak istiyorum...»

O zaman Selâhattin Eyübi çok büyük bir lâf etti:

«— Bir kral aslen Gemerek'li Reşat bile olsa, ordusunun başında olmalıdır... Senin yerin artık İngiltere... Bir ara turist olarak buraya gelirsin, muhabbet ederiz...»

«— Haklısın... Yalnız müsaade et şu hıristiyanlar Kudüs'e girip tavafta bulunsunlar...»

«— Peki, yalnız silâhsız olarak.»

Rişar, Selâhattin'in boynuna sarıldı:

«— Sen, dedi, çok âlicenap ve yüksek ruhlu bir çocuksun. Hayatımı da sana borçluyum.»

«— Ayıp ettin, eski arkadaşız Reşat'çığım...»

Suavi SÜALP

MEŞHURLARDAN BÜYÜK SÖZLER

Her hükümdar, saltanatı kadar hükmeder. — DARA

Şimdiki Barbaros Bulvarı olsaydı, ben gemileri daha çabuk Haliç'e indirirdim. — FATİH

Mütecaviz olmayan bir imparator, hiçbir zaman müteyakkız olamaz. — NAPOLYON

Bir kadın uğruna kelleyi vermek en büyük enayiliktir. — ONALTINCI LUİ

Biz hiçbir zaman işkence etmiyorduk. Sadece eziyet ediyorduk. — ENGİZİSYON MAHKEMESİ

Timur'un filleri olmasaydı bu oyun hiç olmazsa pata biterdi. — YILDIRIM BEYAZİT

Aşk kadını olmam, imparatoriçe olmama mâni değildir. — TEODORA

— Ama kocacığım, sen «Neye imrenirsen onu al» demiştin ya!..

PAZARTESİ :

Bir bahar taşlamasını yediye bölüp, her kıtasını bir günümüzün üzerine aktaralım bu hafta da... Biz yazdık. Sizler okumaya hazırsanız başlayalım hemen.

Bahar geldi fakat gene
Mutluluğu bulamadın.
Balta çok ya, hiç birine
Münasip sap olamadın.

* * *

Can kurban

İngilizler Türkiye'yi, yabancılar için en ucuz tatil ülkesi ilân ediyorlar.

Turizm şirketleri 928 liraya dört günlük Türkiye gezileri düzenliyorlar.

Ne güzel değil mi? Gezi karşılığında istenen 928 lirayı saydınız mı, cüzdanınızı evinizde bırakıp yola çıkabilirsiniz artık. Gidiş - dönüş uçak bileti, ödediğiniz paranın içinde. Otel masrafı, şehir turları, hepsi, hepsi o 928 liraya dahil.

Eh, geriye kalıyor üç öğün yemek... Konukseverliğimizin şanındandır ağzımızdaki lokmanın yarısını karşımızdakine vermek!

SALI :

Su bulmuşsun derya gibi
Yumulsana a zibidi!
Yosunlu mu derken dibi,
Bir yudumcuk alamadın.

* * *

Hayâlimizden silindi

Torik yerine halka köpekbalığı yutturanlar, Belediye Zabıtasınca düzenlenen bir baskın sonunda yakalanmışlar.

İşte, görevlisiyle sade vatandaş arasındaki fark bu gibi olaylarla meydana çıkıyor.

Toriğin adını, tadını hatırlayan kaç kişi kaldı günümüzde?

Mal bulmuşcasına torik niyetiyle köpekbalığına hücum ederken İstanbul halkı, görevliler acaba kokusundan mı anladı aradaki farkı?

ÇARŞAMBA :

Sahne hazır, el fasılda
Bir şeyler de sen fısılda.
Falso makbul bu asırda
Zurna bile çalamadın.

* * *

Daha etkilisi var

Halkın sağlığını düşünenler sağolsunlar. Üşenmemiş, sıkılmamışlar, yorucu bir araştırmadan sonra elde ettikleri sevindirici tabloyu kamuoyuna açıklamışlar:

«Yüksek alkollü içkilere rağbet azalıyor.»

Bu gidişle daha da azalacağa benzer.

Günümüzde alkol almanın gereği mi kaldı baylar?

Kelleyi bulmamıza fazlasıyla yetiyor fiyatlar!

Bahar sabahı

Yıllar yılı ben seni düşlerimde görürüm;
Yaprak yaprak açarken arzu ırmaklarında
Ellerin ellerimde bulutlarda yürürüm;
Gülen gözbebeklerin en yeşil baharında.

Sabah şarkılarında hep seni düşünürüm;
Aşk balını arayan o en güzel çağında.
Tutsam kirpiklerini bir yanar, bir üşürüm;
Sevdalarla tutuşan bu bahar sabahında.

Ben seni içimdeki bahara götürürüm;
Seslerin ötesinde, güneşin uzağında.
Bu mavi yolculuğu yeşilde bitiririm;
Gökyüzü saçlarında, çimenler ayağında.

Yapayalnız dünyamda dolu dizgin özgürüm;
Güneşi kucaklarken sevdaya kandığında.
Bu bahar sabahında seni bulsam ölürüm;
Gözümdeki denizde aşkla uyandığında.

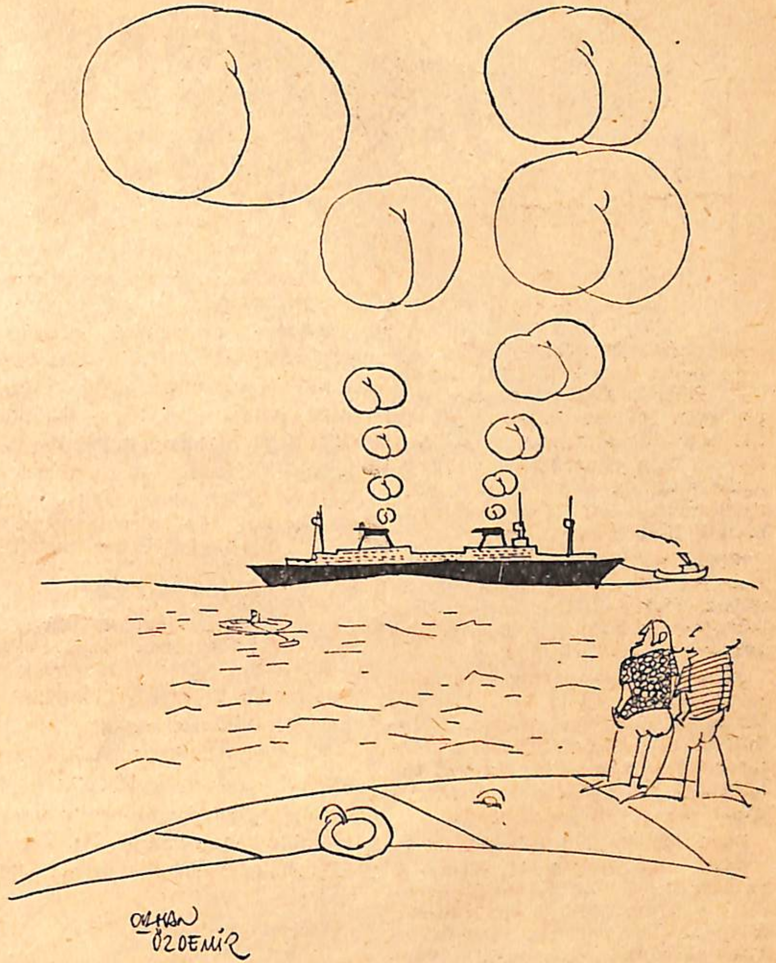
MODERN ATASÖZLERİ

— S —

- **Sen ev sahibisin, ben kiracı; sen «kiralar artsın» dersin, ben «insin» diye duacı...**
- **Sen sağ ben selâmet; borcumu bu ay da veremiyeceğim, git babana selâm et!...**
- **Senin aradığın kantar, Ankara'da göbek tartar...**
- **Seninki can, benimki patlıcan değil; seçim zamanı geliyor, biraz da sen benim önümde eğil!**
- **Sermayen yumurta ise horoza teşekkür et.**
- **Sermayen lâfsa partici ol!**
- **Sev seni seveni; gecekonduda bile otursa; sevme seni sevmeyeni köşklerde de yaşasa...**
- **Sevap işleyeyim derken günaha girme; mini etekli oto - stopçuyla yola çıkma!**
- **Seyrek git dostuna, ortak olmasın sofrana...**
- **Sinek küçüktür ama koskoca belediyeyi tozduman eder!**
- **Sofrada elini, mecliste dilini, otobüste, dolmuşta yerini iyi tut!**

— Oooh be! Nihayet bir turist gemisi göründü!..

Bahar akşamı

Bana bir bahar getir ellerinle bu akşam;
Güneş sevda burcuna ağır ağır girerken.
Bana bir şarkı getir dillerinle bu akşam;
Gözlerime özlemin ışıkları inerken.

Alev alev bir akşam, ilk öpüşten de sıcak;
Bir dâvet bekler gibi aralık iki dudak.
Akşamla gözlerinde yangınlar başlayacak;
Bir ömür boyu özlem içerime sinerken.

Akşamın bütün rengi gözlerindedir şimdi;
Kirpiklerinde başlar hülyalı bir ikindi.
İçimde duydum seni, kalb ağrılarım dindi;
Akşam beyaz zambaklar ellerinde biterken.

O en kadın sesini ruhumda duya duya;
Gözlerinde kalayım bu akşam doya doya.
Güneş nasıl inerse akşam renklerle suya;
Ben de sende biteyim saçlarını öperken.

Mukadder ÖZAKMAN

PERŞEMBE :

Meydan derken buldun yatak
Yemek dersen tabak tabak.
Rahat battı mı avanak?
İki gece kalamadın.

* * *

Vah vah

Polis, halkı uyarıyor: «Tehlikeli bir deli, akıl hastanesinden kaçtı.»
Yazık, pek de gencecik bir şeymiş zavallı!
Ne diyelim? Çocukcağızın anasına babasına acısın Tanrı.
Hani akıllıların eline bir düşerse pek kalmaz da hayrı...

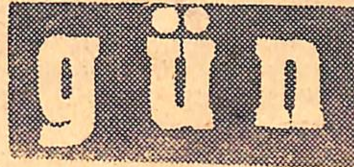
CUMA :

Bir yağma var yumulsana.
Üç beş yolunu bulsana
Pek sayın bir bay olsana
Araya mı dalamadın?

* * *

Yanlışlık olduysa

Devlet hesabına nükleer fizik öğrenimi yapmak için yurt dışına gön-

derilen genç, dönüşünde kütüphane memurluğuna atanmış.
Zaman kaybetmeden adı geçen genci nükleer fizik öğrenimine gönderenleri bulup, devleti zarara sokmanın hesabını sormalı kendilerinden.
Demeli, «Arkadaş, bol sayıda kütüphane memuruna ihtiyacı varken memleketin, bu genci neden fizik öğrenimine gönderdin?»
Savunsun kendini bakalım! Karşımızda kem küm mü edecek, yoksa, «Kabahat onda. Biz nükleer çalışmalara daha başlamadan, acelesi varmış gibi mezun olup geldi» mi diyecek?

CUMARTESİ :

Dünya bolluk, yaşam kolay
Fırsat dersen alay alay.
Karaborsa işte kalay
Nişadırı bulamadın.

* * *

Temizlik

Almanya'ya eşek eti ihracına başlamışık.
Fransa'ya salyangoz, İtalya'ya kurbağa...
Sivrisineğin de alıcısını bulduk mu hani, yükümüzü tutarız vallahi!

PAZAR :

Bir but derken, çıktı sürü
Yahu korkma, davran, yürü!
Be hey Allahın hödüğü
İki kazı yolamadın!

* * *

Yok ki...

Türkiye, en az elektrik tüketen ülkeler arasında yer alıyormuş.
Alır elbet.
Ampul var da, elektriği mumla arıyor millet!

Vedat SAYGEL

MODERN ATASÖZLERİ

— S —

* Sokağın tozu, artistin pozu bitmez.
* Soyulunca soğana döner dargelir'i, soyununca eyi muz olur sevgili...
* Söylenmedik söz, parayı görünce açılmadık ağız yoktur.
* Söyleyene bakma, söyletene bak; şoför gene bildiğini okur, ister taksimetre ister maksimetre tak!
* Söz büyüğün, su küçüğün; ortancalara bir şey yok!
* Söz var iş bitirir, söz var başına iş getirir.
* Söz vermekle iş bitseydi muhalefet gereksiz olurdu.
* Su aka aka, seyyar satıcı kaça kaça yolunu bulur...
* Su uyur, belediye uyumaz (!)
* Susuz çeşme akmaz, züğürt hovardalık yapmaz!
* Suyun yavaş akanından, insanın çok atanından kork!
* Susayan kanmam, koltuktaki inmem sanır...

Erhan TIĞLI

KAMERA

Şemsi Belli

OYUNLAR VE OYUNCULAR

CUMHURBAŞKANI seçimi çoktaaan sona erdi. Hükûmet kuruldu. Yeni hükûmetin yeni programı Meclise sunuldu. AP. ile CHP'nin —Cumhurbaşkanı seçimin. de— birlikte gösterdikleri ortak çabanın yarattığı yakınlık sona erdi. Fakat CHP. — AP. işbirliğinin dedikodusu hâlâ devam ediyor.

Sayın Bozbeyli, Bakırköy'de düzenlenen bir salon toplantısında «Adalet Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisinin kolkola girerek oyunlar oynadığını» ileri sürmüş.

Aslına bakılırsa oyun oynayanlar yalnız AP. ile CHP. mi?... Herkes bir oyun tutturmuş gidiyor... Çiftetelli'den Tanzara'ya, Erzurum Barı'ndan Ege Zeybeği'ne, Kayseri Halayı'ndan Kılıç - Kalkan Oyunu'na kadar her çeşidi var sahnede...

Sayın Bozbeyli belki kolkola oyunları değil de, saçsaça, dişdişe oyunları seviyordur. Kimsenin zevkine bir diyeceğimiz yok. Ancak... Müsaade buyururlarsa oyunun seyircileri biziz... Sille - tokat, yumruk - tekme, kılıç - kalkan oyunlarından artık gına getirmiş bu millet... Biraz da elele, kolkola, başbaşa, kardeş kardeş oynayın oyunlarınızı da şu sinir geriliminden kurtulalım biraz...

Sizler birbirinize oyun oynayacaksınız diye 35 milyonu aşkın bir seyircinin tahammül duygularını zorlamaya hakkınız var mı beyefendi?..

BAŞÖRTÜSÜ

ANKARA Barosu'na kayıtlı bir hanım avukat duruşmalara başörtüsü ile çıktığı için Baro'dan kaydı silinmiş.

İnsanoğlunun değer yargıları ne kadar değişken, ne kadar tuhaf, değil mi?

Bazı insanlar başlarının içindekiler yüzünden kınanırlar.. bazıları da.. işte böyle başlarının üstündekiler yüzünden...

Sayın bayan avukat, mesleğine çok bağlıysa belki başındaki başörtüsünü atabilecektir günün birinde. Ama önemli olan başın üstündeki örtü değil, o başın içindeki düşüncelerdir.

Başların örtüsünü değil, başların içindekileri değiştirebiliyor musunuz?... Siz ondan haber verin!...

DAMÂDİYYE

YARIM milyondan fazla kadın üyesi bulunan İngiltere Kadın Enstitüleri Federasyonu Londra'nın Somerset bölgesinde ilginç bir toplantı yapmış.

Türkiye'yi Tanıtma Haftası adını alan dizi toplantılarında Türkiye'nin en ilginç, en önemli, en enteresan nitelikleri ele alınmış.

Düşünün bakalım neler olabilir bunlar?

Turistik yerlerimiz mi?

Hayır!...

Aynı anda dört mevsimi birden yaşayan coğrafya bölgelerimiz mi?

Haaayının!...

Her biri birbirinden nefis, her biri birbirinden renkli meyvelerimiz, sebzelerimiz, ürünlerimiz mi?

Hayır efendim, hayır!... Hiçbiri değil!...

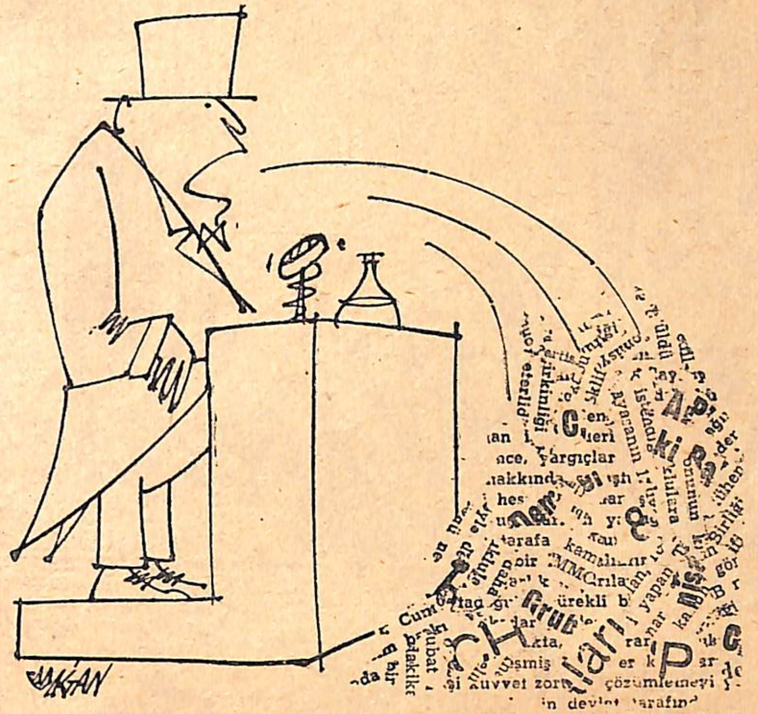
Çok mu merak ediyorsunuz?... O halde gelin şu gazete kupürünü hep beraber okuyalım:

Kızları Türk gençleriyle evli İngiliz hanımları, İngiltere'nin Somerset, Bristol ve Sussex bölgelerinde «Türkiye'yi tanıtma haftası» düzenlemişlerdir. Bu konuda öncülük yapan ve kendi kızı da bir Türk genciyle evli bulunan İngiltere Kadın Enstitüleri Federasyonu Sussex Bölgesi Başkanı Nancy Alexander, «Damadımın bir Türk olmasından gurur duyuyorum. Benim gibi Türk damatları olan üyelerimizin teşebbüsleriyle böyle bir hafta düzenlemeyi kararlaştırdık. Bütün İngiliz hanımlarına itiraf etmeliyim ki, kızlarının rahatını düşünüyorlarsa mutlaka Türk damada sahip olsunlar» demiştir.

Anlaşıldı mı Vehbi'nin kerrâkesi?...

Şom ağızlılar bir de karamsar karamsar yorumlar yaparlar. Yok efendim, Avrupa'da Türkiye hakkında pek de iyi yorumlar yapılmıyormuş. Ülkemize de, insanlarımıza da Avrupa'nın uygar kentleri çok horlayıcı bir görüş açısından bakıyorlarmış... Yok şöyleymiş de, yok böyleymiş de...

— Adana'da çöpten gübre üretecek bir fabrika kurulacak. —

Gördünüz mü 600.000 üyeli Londra Hanımlar Enstitüsünün ilgi çekici yargılarını?...

Çalımlarından yanlarına varılamayan kaynanalarımızın kulakları çınlasın... Elimde olanak bulunsa bu haberi ofset baskı çerçeveler içinde bütün kaynanaların başucuna asarım. Okusunlar gece gündüz.. üç elham, bir kulhüvallah okuduktan sonra bu haberi okusunlar... Ve anlasınlar yarım milyonluk İngiliz hanımlarının değer ölçüsünü... Altının kadrini sarraf bilir demişler, dii mi efendim?... Bizimkiler altından, pırlantadan ne anlar ki be birader... Bunlar sarraf değil.. bunlar Mart dokuzu kocakarı fırtınası...

Oldu bu iş... Turistik ülkemize yeni bir ihraç malı çıkacak ortaya... Bundan böyle, ilk önce İngiltere'ye, sonra öteki Batı Avrupa ülkelerine bol bol «Damat» ihraç edeceğiz her halde...

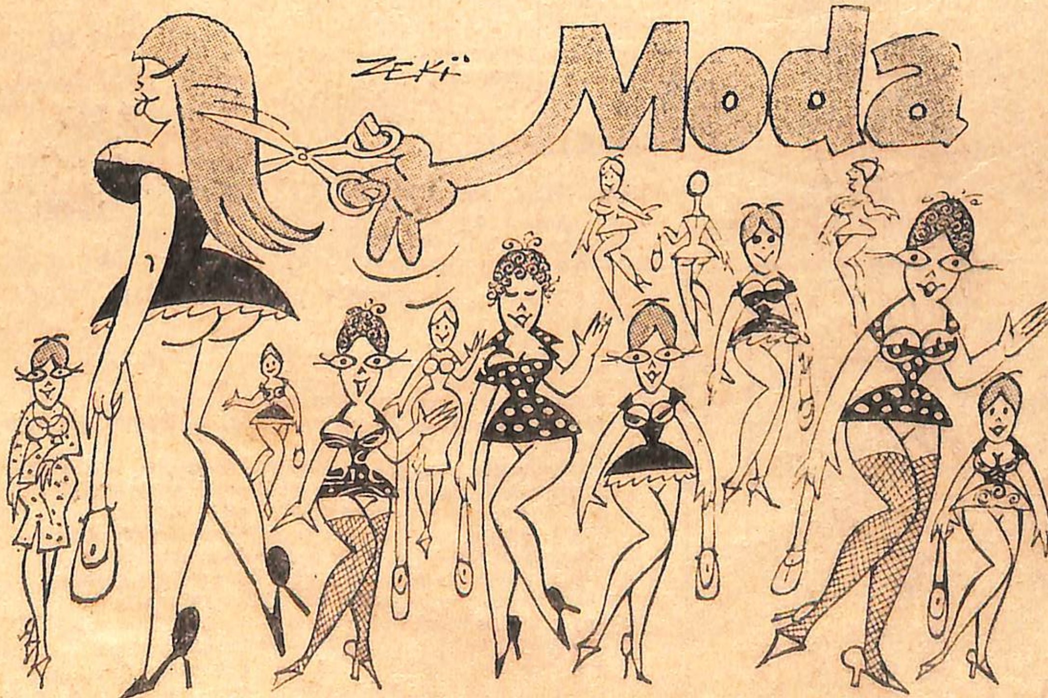
Belki de yılda bir kaç kez Altın Portakal Festivali gibi Altın Damat Panayırı kuracağız yurdun çeşitli bölgelerinde... Arkasından Uluslararası Damatlar Yarışması... Falan, filân derken... Londralı kayınvalde adayları saf saf İngiliz taylarını andıran cici cici kızlarıyla akın akın Türkiye'ye koşacaklar.

Çiçek pazarında çiçek müzayedesi yapılır gibi açık artırmalar yapılacak. Belki dostumuz Halit Kıvanç, ya da Orhan Boran'ın takdim ettiği hareketli satışlar yapılacak:

— Sayın konuklar, sayın tanıklar, sayın yanıklar!... Uyuyanlar, uyanıklar!... Dikkat son satışlarımızı yapıyoruz!... En kaliteli, en garantili «Damat» lar son partiye kaldı... Seç seç al... Karadenizlisi var, Çukurovalısı var, Doğulusu, Batılısı var... Her yaşta, her boyda, her keseye elverişli yatılısı var... Markaya dikkat: Made İn Turkey... Kızlarının mutluluğunu düşünen anneler, lütfen acele ediniz...

Şemsi BELLİ

Kadınlarda kısa saç moda oldu. — Gazeteler —

Karaman ve kıvırcıklar!

NE ŞEHİTTİR NE GAZİ...

METİN ŞANLI

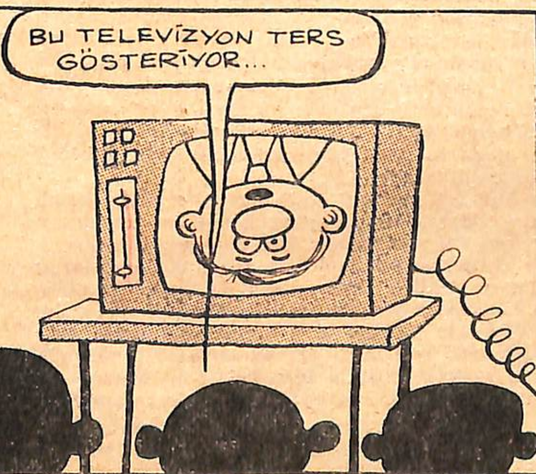

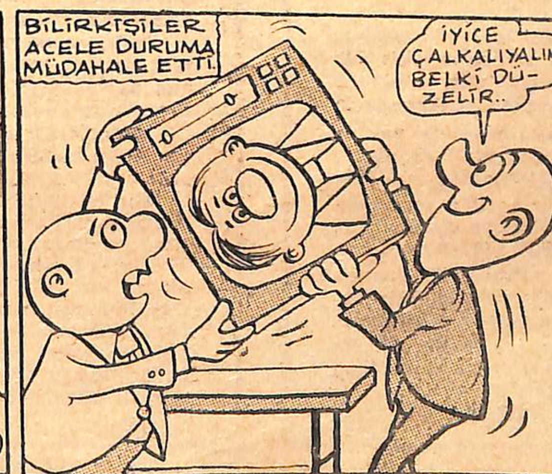

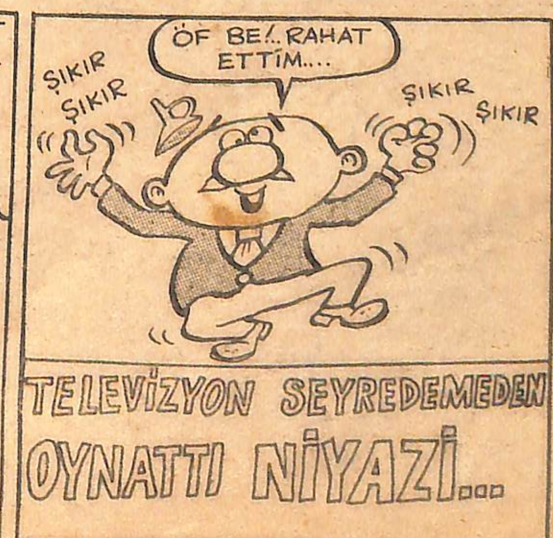

Nesilden nesile sarıdan yeşile

Bu da yazmaya bir vesile olaraktan, iki nesil arasındaki farkı burada sizlere belirtmeye çalışacağız. Dil olarak yenilerle eskilerin bir türlü anlaşamaması her halde dikkatinizi çekmiştir. Şimdi aşağıda iki nesil tarafından yazılmış birer mektup numunesini veriyoruz. Bu numunelerden de aradaki farkı gayet açık ve seçik olarak anlayacaksınız. İlk olarak birinci tipimiz Semai Cevdet bey'den başlıyoruz...

HAYATI — Semai Cevdet bey tevellüt olarak 1311'li, yâni 1894 doğumlu olup Hemzeminzâde Kâmil beyin evlâdındandır. Atlamataşı idadisinden mezun olan Semai Cevdet beyefendi, pederlerinin irtihalinden sonra Bâbıâli'ye ketebe sınıfına intisap etmiş, Didar hanım adında bir hamfendi ile desti izdivaç eylemişti. Birici Harbi Umumi çıktığında, küçük zabit mektebi aslisinde iki ay talim gören Semai bey, Kafkas cephesine mülâzımı sâni rütbesiyle duhul eylemiş, sonra Filistin cephesinde İngilizlere esir düşerek iki seneyi müteakip esaretten sonra İstanbul'a dönerek Evkafı Umumiye birinci daire reisliğine getirilerek oradan mütekait olmuştur. Farisice ve Arapça bilen Semai bey hali hazırda o neslin lisanına vâkıf olup Kanuni Esasi Kıraathanesinde cam kenarında oturur... İşte kendisinin aşağıda tahrir eylediği bir mektuptan ufak bir kısmı takdim eyliyoruz:

Muhterem Recai Tahsin beyefendi hazretleri.

Mirim..

Bilhassa zamane delikanlılarının tersimi lisan eyledikleri kelâmatı acaibeye vâkıf olmak şöyle dursun, en ufak kelimei lisanatını tevakkuf eyleyemediğimi size bahsi şitap eylemekle bitahtı bikederim.

Maatteessüf derunundа bir nebze bile edebiyatı cedideden ve lisanatı kebirden bir mânayı hulûs bulunmayan bu lisanatın hangi bigünahın eseri rezilânesi olduğunu iblâ eylemek gayetle tarifi kabili mümkün olmayan hususattandır. Velev ki bu lisanatın gayeyi esrarını bir türlü mantıkı akliyeme teressüm eyleyemediğim gibi, zihni karinemde hayâli mahsusat vâsılını teberrüyatı kevkavus cihetinden de irtiyatı vehmiyeme ihata edemedim. Fikri nâcizanemi sual eylediğiniz veçhile, size bu hususatı edebiyeye dair izahatı kelâm eylemediğim cihetle ve emehelle recaitün bekayatü selâmatın bu kelata (Ver bir limonata)... Vekayii hususu dermeyanı hülâsa eyleyecek hitaba ve şattaraban makamından ve pencügâh ikamdan faslı ferhattan hülusu Cemal eylediğiniz tekdiri takdirle ibra eylerken o nuru cihanpenahı didelerinizden pus eder, hatırı şerifi ailenize iztihsa ile mekrürü şitaba vasıl olduğumu ve salimen Bursa'ya vardığımı bildirir maşukam Didar hamfendi ile hamamlarda neşveyabı derdest olurken cinsü aşkı lâtifeden süruru beden eylerim...

Kulunuz: Semai Cevdet Hemzeminzâde

Şimdi de yaşı onsekiz olup 1955 doğumlu Okan Tünay'ı huzurunuza getiriyoruz. O da bugünkü nesilden bir örnektir. Para ile satılmaz...

HAYATI — 1955'te doğan Okan Tünay, mühendis Orhan Tünay'ın oğludur. Özel olarak eğitimini yapan Okan bugünkü gençliğin canlı ve soyut bir göstergesidir... Diskotek çocuğudur... İngilizce ve Fransızca az yoğurtlu tarafından konuşur... Her hafta bir kız tavlar ve yeni dili çok güzel konuşur... Şimdi Okan'ın flörtü Nilgün'e yazdığı son mektubu sunuyoruz:

Nilo...

Doğanın yarattığı olumsal yaratıkların tüm evrende nitelendirdiği mütümgeçlerin içinde olanaklarımın vedimgenliğine bir üranüs sessizliğiyle girdin... İpotanüsün sarımgal şatımsallığında bile tüm doğanın sırımsallığını yüzeyinde yansıtan yüzüngeçlerin çıkımsallığını berten ve ivedi olarak fışkınsal olsa da pal ve otankanın varışımları gibi ikimiz yalın ve yoğun değil miydik?... Nilo.. ah Nilo... Seksominaj ve leponjitüf verilerle yatangaçın tüm ısınları içinde bile koltuk altının istemileriyle verilen ve terilen gabardin içinde kıvırtanan resimgeçler gibi akvaryumlarını bana uzatmıştın... İpotenüsün tüm dik açılarında bile göğüslerinin aşamaları yok... Oval ve paryobolik sektomozlarındaki götürülsel koşulların sonucunda olay olarak bir yerde tüm yoksunluklara final... Final Nilo... İnekliği bırak da bu gece neşemizi bulalım... Ahmet'in oda boş... Tüm evrenin sonsuzluğu içinde biz de alfa ve beta olalım... Şaraplar benden... Yoksa Ayten'i odaya atarsam bozulursun... Canım benim...

Flörtün: Jön Okan

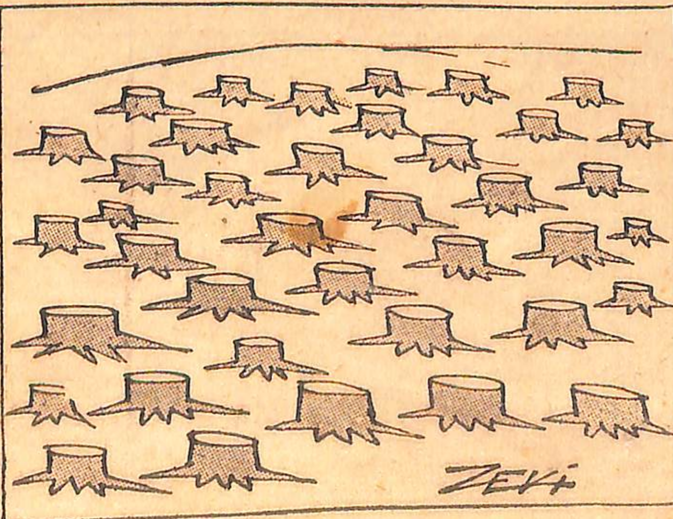
İki nesilden de bir türlü anlayamadığımız birer mektup sunduk... Şimdi yoldan çevirdiğimiz her hangi bir vatandaşın ağzından bir konuşma veriyoruz ve sinirlerinizi daha çok geriyoruz:

Ben kendim, bizzat belediye fen işlerinde memurum... Her bir şeyi kendime göre ve bilerek yaptığımı takdim ederken, her bir şeyi anlamak için bütün samimiyetimle açıklamayı kaçınılmaz bir borç bilerekten ve de sabahları dokuz otobüsüyle giderekten kendim Aksaray'da oturuyorum... Maksadım her vatandaş gibi düzgün ve klâsik konuşmayı ezberleyerek gerek büyüklerimin gerekse küçüklerimin arasında sayılan bir insan olmak itibarını elde etmekle kalmayıp hakiki bir insan olarak cemiyette sivrilmeye çalışacağıma söz veririm...

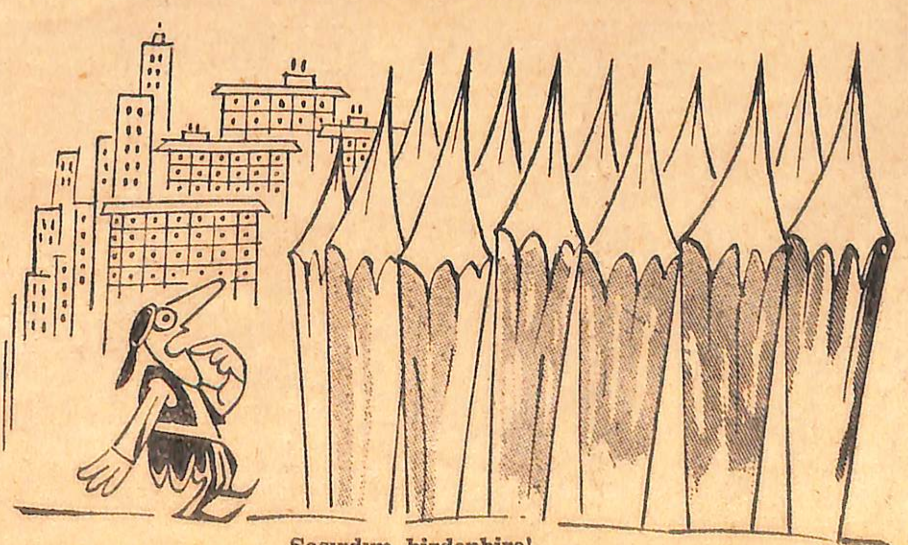
Bilhassa ve bilâkis açıklamak isterim ki, cemiyetimizde memnun olmakla beraber memnun olmadığım konuşma şekillerini her gün duymaktayız... Geçenlerde on sual bilgi yarışmasında Türk dili mevzusunda girdiğim bir yarışmada on suali bilerek ne kadar dilimizi bir iyi konuşmakla kalmayıp herkesin takdirini kazandığımı bilhassa orada bulunan yakınlarım görmekle beraber beni takdir etmişler midir acaba?...

Bir iyi konuşmanın tek şartının da kelimelerin dilini kendi bildiğinden çok başkalarının konuştuğuna bakmadan konuşmasının ve ekseri durumların vecibesinde bile hayranlıkla izlenebileceğini görmekten ziyade başkalarının da böyle konuşmalarını takdir ederim... Her ne şekilde olursa olsun da benim takdirlerimi toplayan bazı kimselerle birlikte ve onlardan çok şeyler öğrendiğimi kendim bilmekle birlikte bazı zamanlarda insan olan kimse yanılır... Bilmemek ayıp değil öğrenmemek ayıp sözünün atalarımızdan kalma şartıyla birlikte bize kalan bu mirasa elimizden gelen itimanı göstermenin şartıyla birlikte bulunmaktır...

Suavi SÜALP

— Köyden indim şehire...

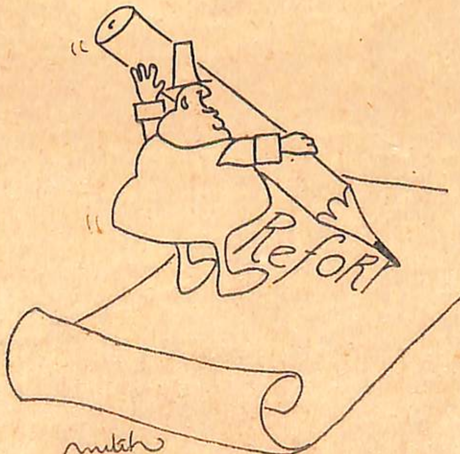

Şaşırdım birdenbire!..

Sizin için

HIDIRELLEZ FALCISI

Gelin baylar, bayanlar,
Fala bakarım fala.
Ama darılmaca yok,
Ne çıkarsa bahtınıza.
POLİTİKACI :
Görünüyor yakında,
Heyecanlı bir seçim.
Selâmlarım şimdiden,
Seni Milletvekilim.
MEMUR :
Bir iki numarayla,
Kaybedeceksin milyon.
Beşiktaşın yüzünden,
Yatacak yine toton.
ESNAF :
İyi yontmaya başla,
Sivrilecek kazıklar.
Devalüasyon olup,
Yükselecek fiyatlar.
İŞSİZ :
Umrunda mı hiç senin,
Ortanın sağı solu.
Sıran da yaklaşıyor,
Yolun Almanya yolu.
ÇİRKİN KIZ :
Yersiz yurtsuz bir garip,
Hemen seni sevecek.
Apartmanın hatırına,
Koşarak evlenecek.
GÜZEL KIZ :
En az üç dört kişiyi,
İdare edeceksin.
Fakat sonuncusunda,
Ayvayı yiyeceksin.
ÖĞRENCİ :
Zayıflar dizi dizi,
Karnende yıl sonunda.
Boşver belge kalkıyor,
Müjdeler olsun sana.
ARTİST :
Rejisörü tavlayıp,
Diyeceksin içelim.
Korkma çevireceksin,
Başrollerde elli film.
SİNEMA SEVER :
Bol bol sinemalarda,
Oynayacak seks filmi.
İlk Behçet gösterecek,
Görmediğiniz yeri.
ŞARKICI :
Onbine çıkacaksın,
Nazlanarak sahneye.
Unuttuğun şarkıda,
Bakacaksın eline.
SPORCU :
Alınca binlikleri,
Gitmeyeceksin gola.
Yöneticin diyecek,
Haydi, uğurlar ola.
İŞPORTACI :
Cesur belediyeci,
Ardınsıra koşacak.
Ne yazık bir sokakta,
Ensene yapışacak.
DOKTOR :
İhtiyar hanımlara,
Vizite yüz, yüzelli.
Bedava yapacaksın,
Güzele muayeneyi.
MAHMUT TURGUT

Yazısız
(Melih PEKDEMİR)

GAZOZ

Sağ bacağı dizkapağından hiç kıvrılmayan mühendis arkadaşımın bürosunda ayak işlerini gören, iyi niyetli, saf mı saf bir hademe çalışıyor.

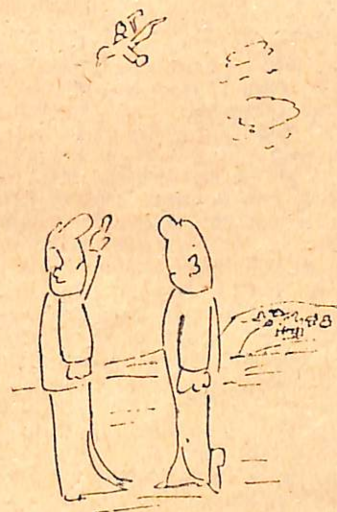
Bir gün arkadaşım tuvalete girmiş, fakat şu son günlerdeki su sıkıntısı malûm olduğu üzere çeşmeyi açtığında suların akmadığını görmüş. Eh, o bacakla da oturup kalkmak zor olduğundan tuvaletin kapısını aralayıp hademeye seslenmiş:

— Rafet, koş bana aşağıdan bir şişe su al...

Koşarak giden Rafet, beş dakika, on dakika derken nihayet gelmiş ve şişeyi kapıdan uzatırken:

— Su bulamadım âbi, gazoz olmaz mı?... demiş.

Üstün KAYA
T.C. Ziraat Bankası Merkez Müdürlüğü Ulus/ANKARA

— Bak, hava raporunu öğrenmesi için gönderdiğimiz adam dönüyor!...
(Mustafa AKÇALI)

BİZE NE?

İstiklâl Caddesinde geziyorduk. Galatasaray Lisesinin yakınlarına gelince, Belediye Zabıtasının bir otomobilini gördük. Belediye mensupları şöyle anons yapıyordu:

«— Sayın İstanbullular! Şehrimizi temiz tutalım. Yerlere kâğıt, çöp atmayalım!...»

Bir an durakladık. Anons tekrar ediyordu:

«— Sayın İstanbullular! Şehrimizi temiz tutalım. Yerlere pislik atmayalım!»

Arkadaş:

«— Duydun mu Fatin?» dedi. «Ne diyor?...»

«— Ne diyor?» diye sordum.

«— Ne diyecek (İstanbullular) diyor. Bize ne, biz bildiğimizce devam edelim. Rize'liyiz biz!»

F. Ziya NAMLI
Boztepe mah. Cephanelik Sok. No: 16/A — TRABZON

OKUMUYORMUŞ

Bir gün otobüste giderken, karşımda oturan, her haliyle köylü olduğu belli bir adam elindeki gazeteyi ters tutmuş okur gibi yapıyordu. Ona kibar bir şekilde gazeteyi ters tuttuğunu söyledim. O hiç bozuntuya vermeden:

— Okumuyorum ki, resimlerine bakıyorum! demesin mi?!.

Selçuk ÇAYOĞLU
Kartaltepe Park önü Yol Sok. Barış Ap. No: 17/1 Bakırköy/İSTANBUL

İNTİKAM

Kocasından dayak yiyen kadıncağız, iki gözü iki çeşme, babasına gelerek kocasını şikâyet etti. İhtiyar adam fena halde kızdı, kızına şiddetli bir tokat aşkederek:

— Git o kocan olacak herife söyle, dedi. O benim kızımı döverse, ben de onun karısını döverim.

M. Sait KIRBAĞ
E.K.İ. İnzibat Âmiri Bartın/AMASRA

— Ne güzel sesi var değil mi?..
(Tayfur ŞAPOLYO)

BENÜMKÜDÜR

Köy âdetlerine göre, düğünlerde gelin damadın evine getirildiğinde damat gelini kapıda karşılar ve kolundan tutarak beraber eve girerler.

Komşumuzun oğlunun düğününde gelin getirilmişti. Damat, başı önünde gelini getiren kadınlı kızlı grubun arasına girdi. O ara bir ses duyduk:

«— Hey 76, o benümküdür benümkü!...»

Meğer, damat efendi heyecandan, o grupta bulunan okul arkadaşının hanımının koluna girmemiş mi?!.

Halil TUNCER
Damga Sokak Mâruf Han No. 7/404 — Kadıköy/İST.

SARHOŞLUK

Bir baba, ilk defa oğlunu restorana götürmüştü. Yemeğin sonunda:

— Oğlum bak, dikkat et, dedi. Bütün kusurlar fenadır, fakat en büyük kusur sarhoşluktur.

— Evet babacığım.

— Şu karşımızdaki masada tek başına yemek yiyen gibi olma, e mi yavrum!...

— Niçin babacığım?

— Çünkü o, sarhoşun biridir. Zaten insan sarhoş oldu mu, ne yaptığını bilmez; kulakları uğuldar, elleri titrer, gözleri kızarır. Meselâ şu masadaki iki şişeyi dört görmeye başlarsın.

— İyi ama babacığım, masada bir şişe var.

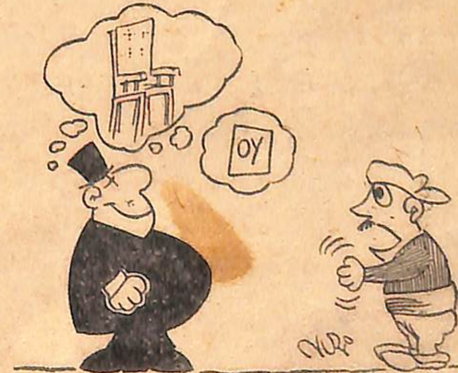
Halûk DİKMEN
M.T.A. Kampı P.K. 39 SALİHLİ

BİÇİLMİŞ KAFTAN

Arkadaşım İsmail bey eksik olmasın beni pek sever. Parasızlık yüzünden evlenemememi dert edinmiştir kendine. Düşünmüş taşınmış, karar vermiş beni baş - göz etmeye... Düğün istemezmiş... Nasıl birisiymiş şimdi onu İsmail beyin ağzından dinleyelim:

— Bak oğlum, sana zevce olacak birisini buldum. Eh deyiver de, beni de bu dertten kurtar... Gerçi, dediğim kızı bir görsen: «Aman âbi, elini bırakıp ayağının altını öpeyim, isteyiver bana şu kızı...» dersin ya, yine de ben onun hakkında sana biraz malûmat vereyim: Kocası öleli üç sene oluyor. Şimdi kızdan farkı kalmamıştır onun! Ölen kocasından kalma Volkswagen otomobilini sattı, parasını bankaya koydu. Şimdi altmışbin lirası var bankada... Nasıl, hazır kazanılmış para değil mi?... Çok hünerli... Evinde dikiş makinesi bile var... Haa, onu da söyleyeyim; ev de kendisinin. Sonra, çocuk için de zahmet çekmezsin, beş yaşlarında bir de oğlu var!... Güzellik desen, mahallede üstüne yok: Gözleri iri iri, tıpkı manda gözü gibi!... Hadi, eh deyiver oğlum; eh deyiver de, beni de kurtar bu dertten...

Veysel KARASOY
PTT. Memuru — DEMİRCİ

— Yeter be, biraz da halkı düşün!...
Nuri BİLGİN)

PARİSTE NASIL Yaşanır

NURETTİN TÜRKER

LİSEDEN mezun oldukları yıl, arkadaşlarına tek tek vedâ etti Engür. Ne yapacağını, nereye gideceğini söylemedi. «Size yazarım belki» diyordu. Ailesi de kesin konuşamıyordu ve yarım ağız geçiştiriyorlardı soruları:

«Kızımız Avrupa'da tahsil yapacak. O nasıl isterse öyle olsun.»

Engür'ün ortalıktan kaybolduğu iki ay'ı geçmeden bir sürü dedikodu yayıldı. Engür, Paris'te, Frankfurt'ta, La Hey'de serseri bir hayat yaşarken görülmüş. Anlatılanlar çok rezilâne şeyler...

Engür'ün maceraları günden güne doğurmaya başladı ve zirvelere çıktı. «Avrupa'da Hippi tahsili yapan bir genç kız» olarak dikkati çekmeye başladı. İlgi dost, tanıdık çevreyi aştı ve bir gazeteci de konuya eğildi. Kısa bir araştırmadan sonra, Engür'ün Paris'ten en yakın kız arkadaşı Enser'e bir mektup gönderdiğini öğrendi. Avrupa'ya gidişinden yirmi ay sonra yazılan bu mektubu gazetesinde yayınladı, ayrıca «sosyal açı» yönünden mektubu bazı ilgililere yorumlattı.

Biz de, aşağıda hem mektubu ve hem de bu konuda ilgililerle yapılan kısa röportajı sizlere sunuyoruz. Tabiî, bundan amacımız sizin de fikirlerinizi ve görüşlerinizi bize iletmeniz.

* * *

«Sevgili...»

«Sana binlerce kucak. Hepsi çiçek dolu, seni sarsın çiçekler. Seç, gönlünün çektiğini al günlüğüne. Koku değil bunlar, aşk. Binlerce uzakta, insanı unutmak için insan aramak...»

«Seni şaşırtayım diye şiir yazdım mektubumun başına. Canım benim. Aylarca çiçek doluyum buralarda. Kaçtın, diyemezsiniz bana. Kaçmadım ben, kovalıyorum durmadan. Bakarsın bir gün, yanınızdan geçerken görürsünüz yine.»

«Biliyorum, aynı sabırsız, inatçı halinle soruyorsun yine de. Neden bizi bırakıp gittin? Açıklaması çok kolay ama, anlamsız. Seni üzmemek için katlanayım bu sıkıntıya.»

«Herkes güzel bulurdu beni. Çevremde kaç erkek dolaşırdı bilirsin. Beni hasta eden de bu oldu ya. Kaç yıl güzelliğim üstüne ne mektuplar, ne teklifler aldım. Hele o sahte arkadaşlık gösterileri... Aralarında beğenip, gönlümü verebileceğim niceleri vardı. Fakat, ailem gece - gündüz peşimde, her saniye gölge gibi adımlarımda olduktan sonra. Bu yüzden hastalandım bir gün. Gizlice iki ay sinir tedavisi gördüm. Sonra, kaç dedi kadın doktorum. Kaç, kurtar kendini. Ailemi de kandırdı üstelik, yardım etti kaçışıma. Sizden ayrılışım böyle oldu. Doktora göre; ya ölecektim ben, ya da bu yolla kurtulacaktım...»

«Güzelliğime gelince. Güzelim ama, içimdeki mutluluk güzel değil diyordum. Öyleyse, güzel kim, güzel nedir? Kadınca mutlu olmak için belki çirkinlik daha kolay. İşte, beni kamçılayan acılar böyle doğdu. Herkesin güzel dediği üstünlük aslında çirkindi, acı veriyordu, kısıtlıyordu yaşantımı. Sahte güzelle, güzel çirkinlik. Aynada kendini, aynanın içersinde şekillendiremediğin çirkini görmek gibi bir karışım. Aslında, içimdeki güzele, dışımdaki çirkini tanıtmak için yola çıktım ben...»

«Bu tanışma nerede, nasıl oldu? Çok hoş bulurum anısını. Paris'in (Kırmızı Batak) dedikleri bir sokağı var. İlk günlerimde oraya sürüklendim. Tanımadığım bir yığın insanlar. Ürkekliğim, şaşkınlığım dikkatlerini çekmiş. Beni aralarına aldılar ve yatıştırmak için (renkleri soldurma) oyununu gösterdiler. Sokakta, bir köşeye gittik. Çöp tenekeleri sarı, kırmızı, yeşil, mavi renklere boyanmıştı. Üstüste sigaralar içtik. Az sonra çöp tenekelerinin renkleri kalmamıştı. Sonraları biri açıkladı oyunu: (Her görüntüde şekilden çok bir renk vardır, hatırlatmak için. İçgüdümüz korkuya renk vermiştir. Oysa, her şey unutulmak içindir. Renkleri renksiz yapmak, özgürlüğün ilk kuralıdır.) İlk tatlı gecem böyle oldu. Sabahleyin ayakkabılarımı attım ayağımdan, saçlarımı çözdüm, saldım. Giysilerimi en rahat biçimde seçtim, bıraktım kendimi. Neymiş o büyük sıkıntı? Senden bir başka gövde ağırlığı kopup uzaklaşmış, kuş gibi uçmaya hazırlanmak çok hoş bir şey...»

«İnanır mısın; güzel miyim, ya da çirkin miyim? diye bir soru gelmiyor aklıma. Bu ayrım da neymiş diyorum. Doğmuş olmak, yaşamak, yürümek, sevişmek, eğlenmek, hani her hareket, her dakika bu ayrımdan uzak binlerce insan yapıyor seni. Bu binlerde kimi, hangi çirkin, ya da güzel ayrımı yapabilirsin ki? Buna, yıkanmak, arınmak ve hiç kirlenmemek diyoruz biz.»

«Sana, iki aydır birlikte yaşadığımız Frank'ı tanıtayım. Çok neşeli, hep küçük, hep çocuk kalmak isteyen bir tip. Oyun olsun diye kapıyı bile emekliyerek açıyor. Bazı günler gözgöze dalıp saatlerce bakışıyoruz. (Aradığımız uzaklığa adım adım yürüyoruz) der, Frank. Sık sık gece yarısı uyanıp ağlamaya başlar. (Bulduğumuz son'u üzerimize örttük) diye dövünüp durur Frank'cık. Evet, biraz kafadan kontak gibi ama, konuşması ve hareketleri o kadar tatlı ki ayrılamıyorum kendisinden.»

«Frank'ın kendine göre arkadaşları var. İçlerinde (bilgin) geçinen biri, her gün gazetelerin yazılarını yalar. Sözde, yazılar okumakla değil yalanmakla beyinde daha iyi yerleşirmiş. Bir başkası da lokanta artığı kemikleri güzelce kemirip, temizliyor, biriktiriyor. Bu kemiklerden yüzlerce figürler, heykelcikler, motifler çıkarttı. Yakında bir sergi açıp ünlü olacakmış.»

«Kız arkadaşlarıma gelince. Elsa, Mari, Nadya... Hepsi candan kimseler. Elsa'nın bazı tuhaf istekleri yok değil. Arada bir erkek hisseder kendisini. Arkadaşı değil miyiz, idare ederiz durumu. Mari, siyaha tutkun. Beyazda değil de siyahta leke daha kolay yakalanırmış. Bir şişe var elinde, içersinde de bir sıvı. Dille, damak arasında imâl edip, satmak için müşteri arıyor. Sözde, siyahtan başka her rengi olabilen tek madde bu imiş. Mari'nin tutkusu da başka. Soyunur, elleri üzerinde yürür. Bacaklarına, vücuduna çeşitli kafa resimleri yaptırır. Böyle yürürken sorar bize: (Hey, bakın kimler geçiyor?) diye. Nadya sessiz bir kız. Neler yaptığını, neler düşündüğünü açıklamadı henüz.»

«Anlattıklarım sana göre bir dünyacık, bize göre tüm dünya. Şimdi sizin koca dünyanızın nice birikimleri vardır içinizde. Donmuş, katılaşmış, kaskatı çökmüştür de haberiniz yoktur. Şöyle doya doya ağlamayı bile beceremezsiniz. Belki dişçiye gidip ağrıyan dişinizi çektirmeyi biliyorsunuz, o kadar. Dedim ya, biz içimizdekini sökmeyi becerdik.»

«Bu sözlerimin bir kısmını Frank'tan aldım. Bir gece ellerini ve ayaklarını bağlattı, öyle uyudu. Sabahleyin gülüyordu durmadan. Dedi ki: (İnsanlarımızın yaşantısı bu. Uykuda gibi, bağlı olduklarını görmeyecek kadar hareket edebiliyorlar. Aklımızın erdiği kadar açılan bir boşlukta... Biz, ipleri koparma savaşındayız, çöz beni.»

«Frank'ı seviyorum galiba. O çözülecek ipleri arasın dursun bakalım. Ben henüz yüzmeyi öğreniyorum, boğulmak daha sonra...»

«Sana bir daha ne zaman yazarım; kesin bir şey söyleyemiyeceğim. Seni hatırladıkça inan özlem doluyum.

— Ama sevgilim ben sana, «Topu tut» dedim!..

evininizin bankası — herkesin bankası

HALA BİR KONUT SAHİBİ DEĞİLSENİZ

İHMAL ETTİĞİNİZ BİRŞEY VAR DEMEKTİR

TÜRKİYE EMLAK KREDİ BANKASI

(Basın: 20166 - A - 60093 — 56)

Akbaba

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruş.

Eksik sayılarınızı 150 kuruşluk posta pulu göndermek suretiyle idarehanemizden isteyebilirsiniz.

Haydi hoşça kal benim biricik Enser'im. Sevgiler, sevgiler...»

«ENGÜR»

* * *

Gazete muhabiri G. M. nin «Engür'ün mektubu ve yaşantısı» ile ilgili olarak fikirlerini sorduğu kimselerin cevapları:

PEDAGOG O. Ç. DİYOR Kİ:

Gençlerimizin ruhsal kusma dediğim bir boşalmaya ihtiyaçları vardır. Ruhun striptiz yapması ve kendi yalın çıplaklığını tanıması gerekli. Engür, güzel bir savaş veriyor.

BİR ERKEK ARKADAŞI:

Engür, yerli malı kullanmasını seven bir arkadaşımızdı. Böyle davranışı tuhaf tabiî. Ortada bir harcama durumumuz olunca rahat konuşamıyoruz. Şimdi, bir kız arkadaşımızı kurtaramadık diye suçlu biz mi oluyoruz yâni?

PROF. DR. R. R. A.:

Gençliğin belirli devrelerdeki ruhsal bunalımı, sosyal teorilerin düşünce ve mantık yapısını alt - üst ederek canlı bir örneğini Engür kızımızla karşımıza çıkartmıştır. Bu kızımız bir günahkâr mıdır? Sanmıyorum. Böyle bir telâkkinin lâstiğini ilmî makasla keserim. Toplumun hasta damarlarından biri tedavi olmak için ortaya fırlamıştır. Ne istiyor kızımız? İstediği; onu sokmak istediğimiz daracık bir kalıpta boğulmamak için, bilmediği bir denize balıklama dalmış ve burada mutluluk duyduğunu, seve seve boğulduğunu ispatlamıştır. Engür bizim hatâlarımızın bir kopyasıdır.

BİR KIZ ARKADAŞI:

Engür'ün becerikli bir kız olduğunu bilirdik zaten. Nasıl da becerdi o kadar işi anlayamadık. Çok severdim kendisini, yine de severiz. Kâfir, adresini bile yazmamış. Sanki hemen yanına koşacaktık. Her şeyi açıkça anlatsa, yaşantısında gizli, saklı bir şey kalmasa daha hayırlı olurdu.

KADIN HAKLARI İLE İLGİLİ BİR DERNEK SÖZCÜSÜ:

Kadınlığın asîl meziyetlerinde değer yargısı tanımayan bir gençliği temsil ediyor Engür ve onun gibi düşünenler. Kadının bir aile içerisindeki varlığını yok eden, her çeşit mânevî değeri silip süpüren bir görüşe ben, feminist bir tahlil yapamıyacağım.

BİR VATANDAŞ:

Engür, yapılmak istenip de yapılamayan birçok tutkuların hareket halinde, canlanmış ve uygulanmış bir yapıtıdır bence. Onu kötülemek, ayıplamak da bu tutkunun kişiliğimize verdiği eksik bir yanı ortaya koyar. Engür'ü üstün bir insan olarak kutluyorum.

BİR VATANDAŞ:

Engür, hızlı bir kız âbi. Uzay diyor, jet diyor gidiyor hayırlısiyle. Valla Paris'te yaşanır. Sonra, görgü, bilgi de artar oralarda. Kız biraz da hasta. İyileşsin âbicim, ne diyelim?

Nurettin TÜRKER

(Basın: 20157 . A . 60109 — 57)

Gizli ajan

Bir devletin Emniyet teşkilâtının şefi en açıkgöz elemanlarından birini yanına çağırdı:

— Sana çok önemli bir vazife vereceğim, İtalya'da bulunan Salvatore Esposito adındaki ajanımıza gayet gizli bir mesaj götüreceksin. Kendisi Napoli'de Tonnara mahallesinde, 712/A numarada oturuyor. Bu zatın ajanımız olduğunu kimsenin öğrenmemesi için çok ihtiyatlı ve dikkatli davranman lâzımdır. Yarın yola çıkacaksın. Her ihtimale karşı uçakla Londra'ya gideceksin, oradan Queen Mary gemisine binip New York'a hareket edeceksin. İner inmez Los Angeles'e giden trene atlayacaksın, oradan bir uçakla Paris'e geleceksin. Fransa'nın başkentinde fazla oyalanmadan otomobille Viyana'nın yolunu tutacaksın. Orada bir motosiklet satın alıp Helsinki'ye gideceksin. Bu şehirde motosikletini satıp, oto - stopla Riga'ya yollanacaksın. Oradan deniz yolu ile Meksika'ya hareket edeceksin. Bu kentten bir otobüsle Boston'a geleceksin, Oradan Roma'ya uçacaksın. Roma'dan Cenova'ya otomobille geçeceksin. Bu şehirden Napoli'ye deniz yoluyla gideceksin. Napoli'ye varınca doğru ajanımız Salvatore'yi göreceksin. Tanışmak için parola şudur. Kendisine: «Menekşenin rengi mordur» diyeceksin. O da sana: «Bazen de açık mavi olur» karşılığını verecek... İyice anladın mı? Haydi yolun açık olsun...

Gizli ajan, hemen yola çıktı. Üç ay sonra Napoli'ye gelerek Tonnara mahallesinin 712/A numaralı apartmanının önünde durdu. Kapıcıya sordu:

— Affedersiniz Sinyor Salvatore Esposito burada mı oturuyor?

— Hangi Salvatore Esposito'yu istiyorsunuz? Onlar iki tanedir. Biri zemin katta oturuyor, ötekisi ikinci katta...

Ajan, bu cevabı alınca, zemin kata indi. Kendi işiyle uğraşan bir marangozla karşılaştı:

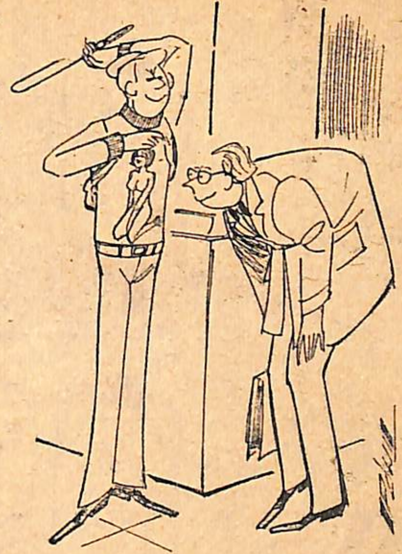
— Salvatore Esposito siz misiniz?

— Evet, benim, bir emriniz mi var?

Bunun üzerine gizli ajan, etrafına bakındıktan sonra eğilip marangozun kulağına fısıldadı: «Menekşenin rengi mordur!»

Marangozun gözleri parladı:

— Haaa siz şu casus Salvatore Esposito'yu arıyorsunuz!... O casus berif ikinci katta oturuyor!...

Yazısız

Çapkın denizci

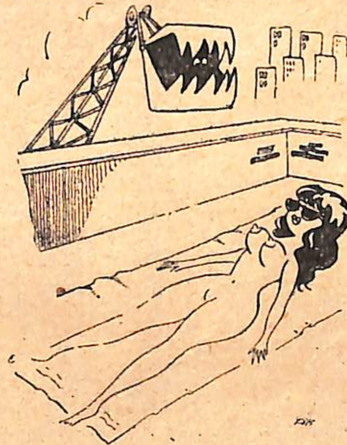
New York'un kalabalık semtlerinde gezinen iki güzel kızın peşine genç bir denizci takılır.

Nihayet kızlardan biri saatlerce peşlerini bırakmayan çapkın denizciye dönerek bağırır:

— Bana bak, ya bizi takip etmekten vazgeç yahut da yanına bir arkadaşını al da öyle gel!...

Yazısız

Yazısız

Tavsiye

Hediyelik eşya satan mağazaya giren bir genç, tezgâhtara seslenir:

— Genç bir kız için bir şey istiyorum.

— Çok mu genç?

— O kadar değil...

— Güzel mi?

— Pek sayılmaz.

— Şirin mi?

— Bence hayır...

— Zeki mi?

— Görünmüyor.

— Hamarat mı?

— Uzatmadan söyle, ne tavsiye edersin?...

— Sözümü dinlerseniz, başka bir kız bulun da ona göre bir şey alın!...

Ders

Zifaf gecesinde, damat, geline:

— Muhakkak annen sana bir şeyler öğretmiştir, der.

Genç kız dudak büker:

— Çok az. Bildiğin gibi, annem yirmi seneden beri duldur, hatırında bir şey kalmamış!...

Ne diyecek?

Anne, çocuğuna:

— Bak evlâdım, der, teyzen sana kocaman bir portakal verdi, şimdi ne diyeceksin ona?

— Bunu soyuver teyze, diyeceğim.

Her şeye ilâç

Sıcak bir günde, sokakta bayılan bir adamın etrafına halk toplanır. Her kafadan bir ses çıkar. Yaşlı bir kadın:

— Adamcağıza bir yudum viski verin, der.

Bir kaç kişi de şu teklifte bulunur:

— Ceketini, gömleğini çıkarın. Biraz hava alsın.

Yaşlı kadın yine söze karışır:

— Viski verin, viski!...

Bir genç sözünü keser:

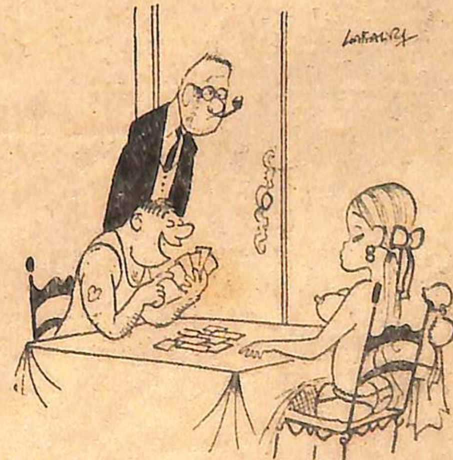
— Hayır, hastaneye götürelim.

Yaşlı kadın diretir:

— Size viski verin diyorum!

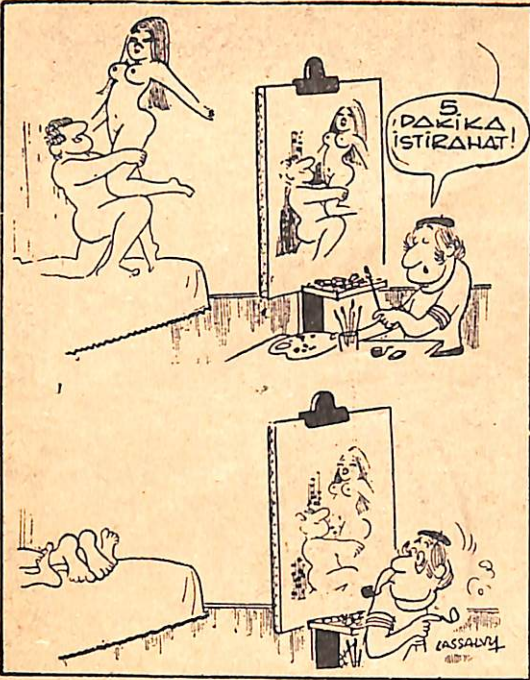
Bu konudaki tartışmanın kızıştığı bir anda hasta başını kaldırır ve:

— Yahu, der, biraz susun da şu ihtiyar kadının sözünü dinleyin!...

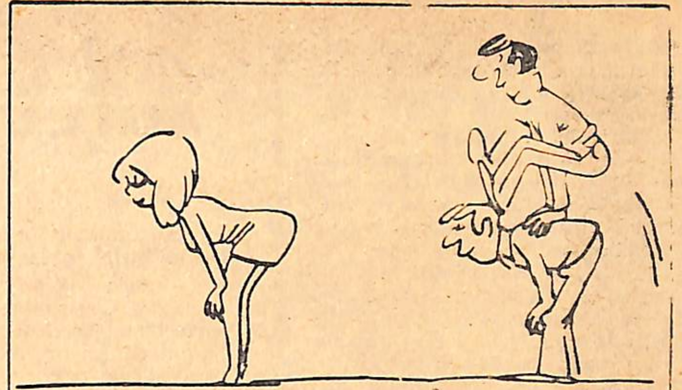

— Bu oyun burada biter... Devamı!..

Dünya Karikatürleri

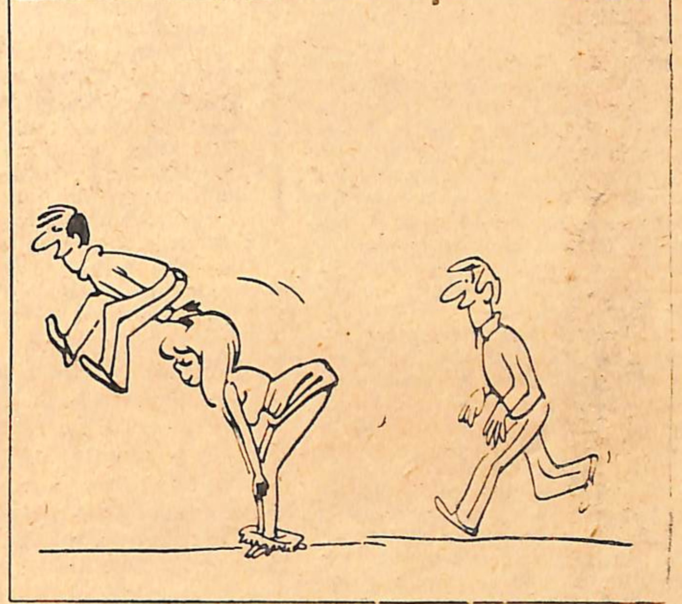

YAZISIZ

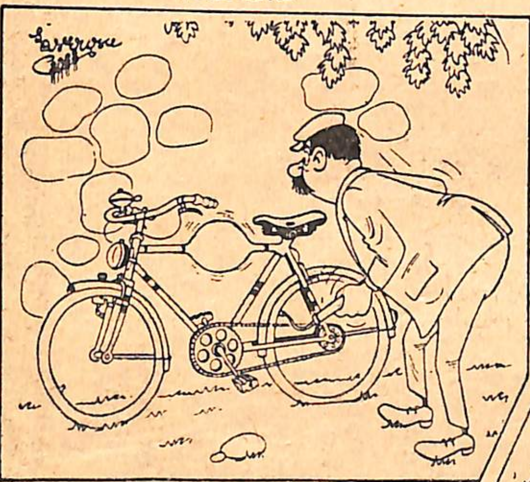

YAZISIZ

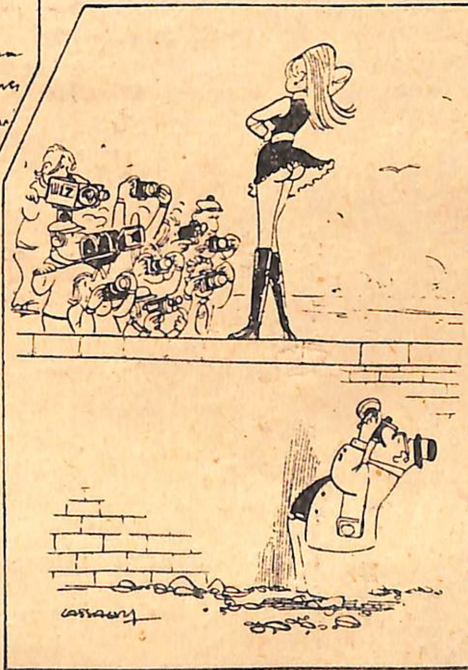
YAZISIZ

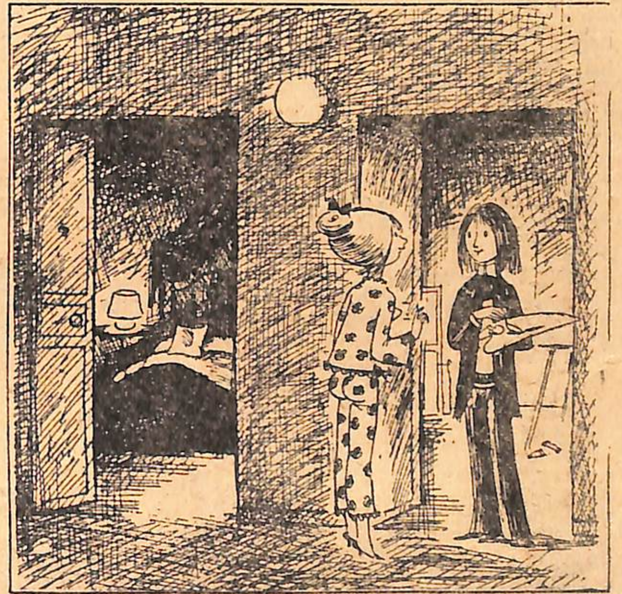
YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

— İSTERSENİZ YATAK ODAMDA ÇALIŞIN!

YAZISIZ

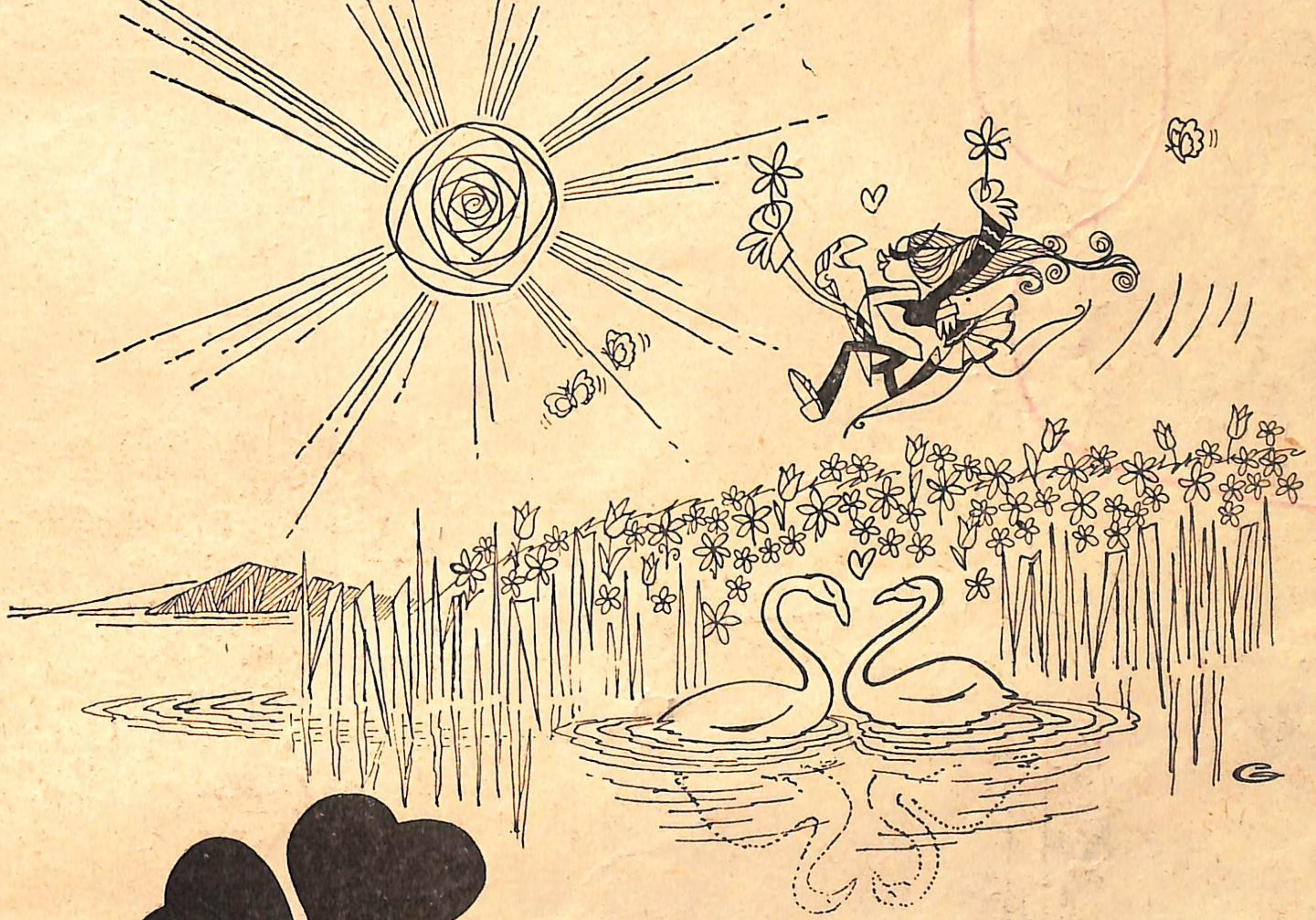
YAZISIZ

YAZISIZ

BAHAR GELİNCE DAHA MUTLU
OLACAKSINIZ. İLK BAHAR ÇEKİLİŞİNDE
TAMAMI PARA

2 MİLYON LİRA

TÜRKİYE
GARANTİ BANKASInda

LAVEDE

AKBABA-TOTO 13

İSİM : ....

ADRES : ....

1	2	3	4	5	6
B	L	V	E	D	B

AKBABA TOTO OYNAYIN, 5000 LİRAYA KADAR KAZANIN

Sevgili okuyucularımız,

Büyük ilgi gösterdiğiniz onüç sayılık AKBABA TOTO yarışmasının sonuncusunu bu hafta yayımlarken, sizlere iki AKBABA TOTO kuponu birden sunuyoruz. Böylece iki kur'a hakkı elde edecek, yarışmaya ÇİFTE ŞANS ile katılabileceksiniz.

AKBABA TOTO kuponlarını doğru dolduran okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek ve 5000 liraya kadar çeşitli para ikramiyeleri kazanacak okurlarımızın adları AKBABA'da yayımlanacaktır.

Şimdiye kadar AKBABA TOTO kuponu göndermeyen okurlarımız kuponlarını toplu olarak gönderebilirler. Yarışmamıza katılamayan veya eksik sayıları olanlar, Akbaba'nın bu sayılarını Akbaba Dergisi Yarışma Servisi Divanyolu — İSTANBUL adresinden temin edebilirler.

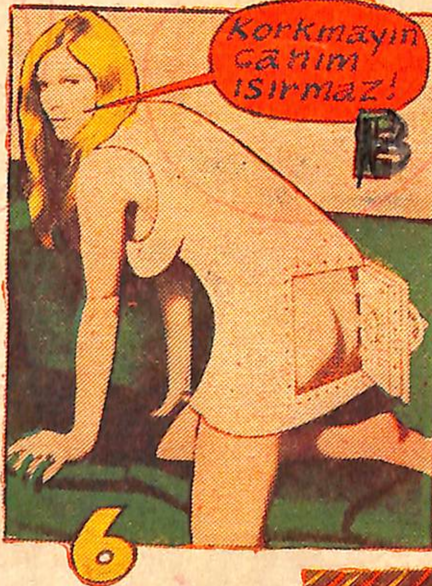
AKBABA TOTO kuponlarının kabulüne 16 Mayıs çarşamba akşamına kadar devam edilecek, bu tarihten sonra elimize geçecek kuponlar yarışmaya giremiyecektir.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz sevgili okuyucularımız.

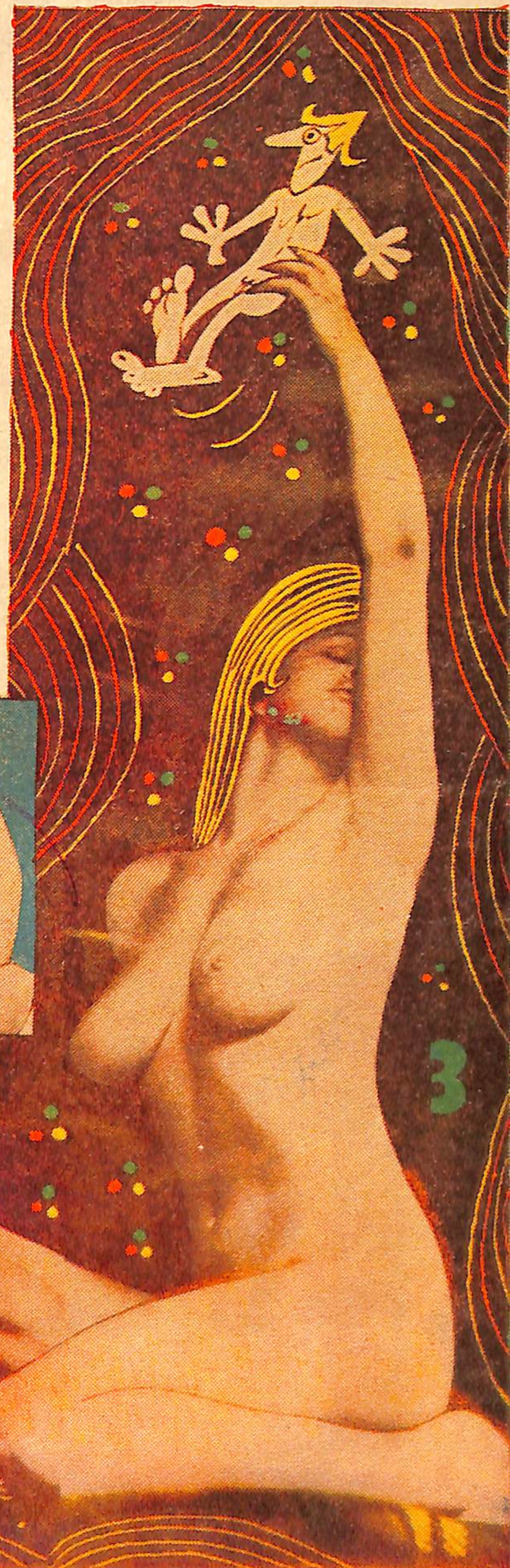

AKBABA-TOTO 13

İSİM : ....

ADRES : ....

1	2	3	4	5	6
E	L	4	E	ED	BA